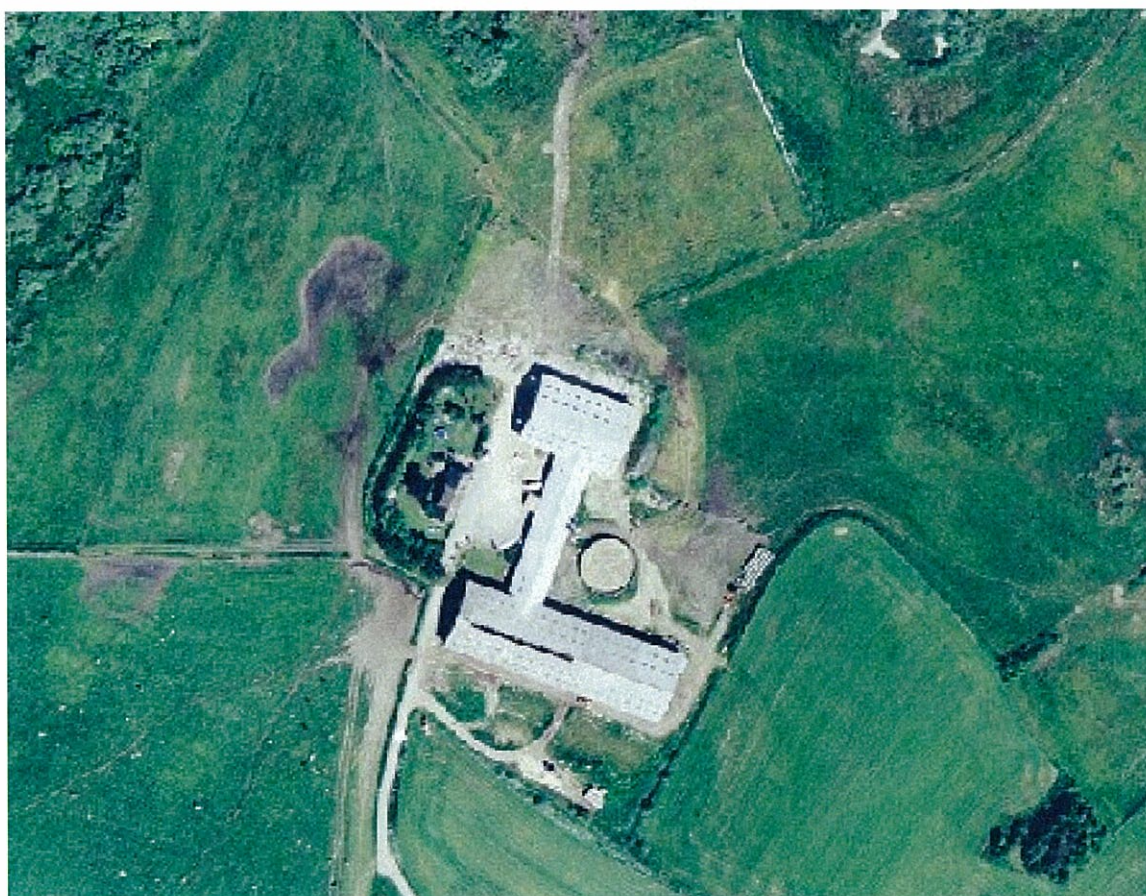

Bjarne Foged Riis
Kokholmvej 8
7600 Struer

Struer Kommune
den 12. februar 2008

Miljøgodkendelse af kvægbruget Nørre Kokholm, Kokholmvej 8, 7600 Struer

Godkendelse efter § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Datablad

Ansøger	Bjarne Foged Riis, Kokholmvej 8, 7600 Struer Tlf. 97 86 21 21, Mobil 29 99 57 36 E-mail cfs4747@vip.cybercity.dk
Bedriftens navn	Nørre Kokholm
Bedriftens adresse	Kokholmvej 8, 7600 Struer
Matrikelnummer	2a, 2h Kokholm Gde., Resen 1g, 1f Hvistendal, Gudum 21c Bjerrum, Gudum 2b Mattrup, Resen
Virksomhedens art	Malkekvæghold
Listebetegnelse	I01A
Ejer	Bjarne Foged Riis
CHR-nummer	56864
CVR/P-nummer	14307788 / 1000718730
Kontaktperson	Bjarne Foged Riis
Konsulent	Carsten Buskov, Landbocenter Randers-Viborg, Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Tilsynsmyndighed	Struer Kommune
Journal nr.	09.02.15-G01-4-07

Indholdsfortegnelse

Datablad	2
1 Meddelelse af miljøgodkendelse	5
1.1 Resumé.....	5
1.2 Baggrund	6
1.3 Afgørelse.....	6
1.3.1 Afgørelse efter lov miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.....	6
1.3.2 Afgørelse efter lov om naturbeskyttelse	7
1.4 Gyldighed	7
1.5 Lovgrundlag	8
1.6 Klagevejledning.....	8
1.7 Offentliggørelse.....	9
2 Godkendelsens vilkår.....	11
2.1 Generelt	11
2.2 Anlæg, indretning og drift	11
2.2.1 Dyrehold	11
2.2.2 Råvarer og hjælpestoffer	12
2.2.3 Husdyrgødning, opbevaring og håndtering	12
2.2.4 Ammoniakfordampning fra stald og lager.....	13
2.2.5 Lugt	13
2.2.6 Olietanke	13
2.2.7 Spildevand.....	13
2.2.8 Affald	13
2.2.9 Støj, vibrationer, transport og lys	14
2.2.10 Fluer og skadedyr.....	14
2.2.11 Uheld og risici.....	15
2.3 Udbringningsarealer	15
2.4 Bedste tilgængelige teknik / renere teknologi	15
2.5 Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	16
3 Miljøredegørelse og vurdering.....	17
3.1 Anlæg, indretning og drift	17
3.1.1 Beliggenhed og planmæssige forhold.....	17
3.1.2 Dyrehold	17
3.1.3 Indretning	18
3.1.4 Råvarer og hjælpestoffer – olietanke	19
3.1.5 Husdyrgødning, opbevaring og håndtering	20
3.1.6 Ammoniakfordampning fra stald og lager.....	21
3.1.7 Lugt	22
3.1.8 Spildevand.....	23
3.1.9 Affald	23
3.1.10 Støj, vibrationer, transport og lys	24
3.1.11 Fluer og skadedyr.....	25
3.1.12 Uheld og risici.....	25
3.2 Udbringningsarealer	26
3.2.1 Grundvand.....	26
3.2.2 Overfladevand (til vandløb, sø og fjord)	26
3.3 Bedst tilgængelig teknologi / renere teknologi	27
3.4 Naturbeskrivelse.....	28

3.5	Landskabsinteresser	31
3.6	Samlet vurdering	31
4	Grundlag for godkendelsen	32
4.1	Projektbeskrivelse	32
4.2	Tidligere meddelte afgørelser	32
4.3	Udtalelser vedrørende godkendelse	32
4.4	Aktindsigt	32
4.5	Tilsyn med husdyrbruget	32
5	Alternative muligheder	32
6	Bilag	33
6.1	Udbringningsarealer ved Kokholmvej 8 og Resenstad	33
6.2	Situationsplan	34
6.3	Geneafstand for lugt til nabobeboelse	35
6.4	§ 3 naturområde	36
6.5	1000 m bufferzone til § 7 arealer	37
6.6	Målsat natur	38
6.7	Drikkevandsinteresser	39
6.8	Nitratklasser	40
6.9	Lavbundsarealer	41
6.10	Mulig placering af markstakke	42
6.11	Transportveje	43
6.12	Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning	44

1 Meddelelse af miljøgodkendelse

1.1 Resumé

Bjarne Riis driver malkekvægsejendommen, Nørre Kokholm, Kokholmvej 8, 7600 Struer. Ejendommen er tidligere VVM-screenet af Ringkjøbing Amt. Efter screeningen i 2005 består dyreholdet af 238 jerseykøer svarende til 238 DE.

Bjarne Riis har søgt om en udvidelse af malkekvægsbesætningen jf. § 12 i *lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* (nr. 1572 af 20. december 2007). Ansøgningen er modtaget via det digitale ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk den 6. april 2007. Der er i ansøgningsforløbet foretaget projektilpasning bl.a. i form af færre ansøgte dyr.

Udvidelsen planlægges gennemført indenfor 2 år fra offentliggørelse af godkendelsen. Der er søgt om etablering af en foderlade på 1.750 m², en dybstrøelsesstald på 1.500 m² til køerne samt en udvidelse af dyreholdet fra 238 DE til 343,1 DE.

Projektet og dets indvirkning på omgivelserne vedrører følgende forhold:

- *ammoniak og sårbare naturområder*: det generelle krav til reduktion af ammoniakfordampningen fra stald og lager er på 15 % og er opfyldt ved at øge andelen af dybstrøelse, som udbringes direkte fra stalden. Herved mindskes den oplagrede mængde, og som følge heraf lagertabet af ammoniak
- *nitratudvaskning og overfladevand*: der er krav til begrænsning af nitratudvaskningen til kvælstofsårbart Natura-2000 område, Habitatområde nr. 28 Nissum Bredning. En del af bedriftens udspretningsarealer ligger i områder, hvor der stilles specifikke krav til nedbringelse af udvaskningen. Disse krav overholdes ved at ændre sædskifte og reducere den samlede kvælstofnorm på ejendommen.
- *grundvand*: der er krav til beskyttelse af grundvandet på en del af udbringningsarealerne nær Resenstad. Disse arealer ligger inden for et nitratfølsomt indvindingsområde. Der er foretaget udvaskningsberegning, som viser, at der ikke sker en merudvaskning af nitrat på de berørte marker, således lovens krav er overholdt.
- *fosfor*: udspretningsarealerne afvander til Habitatområde nr. 28 Nissum Bredning, som er underlagt krav om særlig beskyttelse med ændringer. Der er derfor fastsat vilkår, som mindsker udspretningsarealernes fosforoverkud. Dette ser sket ved at sætte særlige vilkår til foderets fosforindhold (maks. 3,8 g P/FE).
- *lugt*: der er ingen naboer, som vil blive udsat for uacceptable lugtgener jf. udførte lugtberegninger, som viser at alle krav vedrørende afstand til naboer er opfyldt.
- *anden forurening og øvrige gener*: Der er begrænsede gener ved den ansøgte produktion. En øget transport af bl.a. husdyrgødning og foder vil forekomme, men i korte begrænsede tidsrum, som vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer. Det er i øvrigt en produktion med få støjkluder, et begrænset energiforbrug og en begrænset affaldsproduktion.

Godkendelsen indeholder en række vilkår for virksomhedens drift, indretning og kontrol og meddeles på baggrund af ansøgningen, gældende vejledninger og oplysninger der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Struer Kommune vurderer, at malkekvægsproduktionen på Kokholmvej 8 med vilkår kan drives på en miljømæssig forsvarlig måde og uden væsentlige gener for omgivelserne.

1.2 Baggrund

Bjarne Foged Riis har drevet kvægejendommen, Nørre Kokholm, Kokholmvej 8, 7600 Struer siden den 1. oktober 1994.

Landbocenter Randers-Viborg har på vegne af ejer Bjarne Foged Riis den 6. april 2007 indsendt ansøgning om § 12 miljøgodkendelse efter ny lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Der søges om udvidelse af malkekvægsbesætningen (jersey) til 338 malkekøer, 75 tyrekalve (25-50 kg), 13 småkalve (0-6 mdr.) og 4 avlstyre svarende til 343,1 DE.

I forbindelse med udvidelsen søges om etablering af en foderlade på 1.750 m² og en dybstrøelsesstald på 1.500 m² til køerne.

Der er indkommet kommentarer fra nærmeste nabo. Disse er vurderet og indarbejdet i godkendelsen.

1.3 Afgørelse

Nyetablering, udvidelser og ændringer af husdyrbrug på mere end 250 dyreenheder er omfattet af § 12 i *lov nr. 1572 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*.

Miljøgodkendelsen beskriver projektets fysiske udformning og rammer, reststoffer og emissioner, udbringningsarealernes indvirkning på naturen, vandmiljøet og grundvandet samt forholdet til de omgivelser, hvori anlægget etableres.

1.3.1 Afgørelse efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Struer Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse efter lovens § 12 til en malkekvægsbesætning på 343,1 DE, på ejendommen Kokholmvej 8, 7600 Struer. Godkendelsen gælder hele husdyrbruget med tilhørende arealer.

Sammen med besætningsudvidelsen etableres en foderlade og en ny kostald.

Afgørelsen meddeles i medfør af *lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 15. december 2006* og på de angivne vilkår.

Der skal gøres opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning.

Godkendelsen er givet på baggrund af ansøgningen modtaget via www.husdyrgodkendelse.dk, supplerende oplysninger, tilsyn på virksomheden den 10. maj 2007 samt kommunens konkrete vurdering støttet af gældende vejledning.

Godkendelsen indeholder vilkår for virksomhedens drift, indretning og egenkontrol. Husdyrbrugets anlæg og arealer skal fremover drives i overensstemmelse med de fastsatte vilkår.

Det vurderes, at virksomheden kan drives på en miljømæssig forsvarlig måde ved overholdelse af givne vilkår, som har til formål at beskytte det omgivende miljø.

1.3.2 Afgørelse efter lov om naturbeskyttelse

Struer Kommunes Teknik- og Miljøudvalg meddeler hermed dispensation fra bestemmelserne i § 3 i Lov om naturbeskyttelse jævnfør § 65 til den ansøgte udvidelse af husdyrbruget, idet udvalget skønner, at merdepositionen med ammoniak på naturarealerne nord for ejendommen ikke vil medføre en væsentlig forrykning af tilstanden i arealerne.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra dette brevts dato.

1.4 Gyldighed

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Kokholmvej 8, 7600 Struer samt de udbringningsarealer, der er nævnt i ansøgningen.

Godkendelsen er gældende fra tidspunktet for offentliggørelsen.

Miljøgodkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med udnyttet menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og at der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke at være opfyldt 2 år efter meddelelse af miljøgodkendelse.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med godkendelsen følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40 stk. 2

Når retsbeskyttelsesperioden er udløbet skal godkendelsen jf. § 17 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hver 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering er derfor planlagt påbegyndt i 2016.

1.5 Lovgrundlag

Godkendelsen er givet med en række vilkår og på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet m.v. (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet). Der gøres opmærksom på, at ansøger selv er ansvarlig for at indhente de nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
- Bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug
- Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.
- Bekendtgørelse nr. 723 af 12. december 1997 om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft og spildevand
- Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter
- Regionplan 2005 fra Ringkjøbing Amt
- Bekendtgørelse nr. 749 af 21. juni 2007 om naturbeskyttelse
- Bekendtgørelse nr. 1634 af 13. december 2006 om affald
- Bekendtgørelse nr. 1152 af 23. november 2006 om husdyrhold og arealkrav
- Bekendtgørelse nr. 533 af 18. juni 2003 om bekæmpelsesmidler
- Bekendtgørelse nr. 1641 af 13. december 2006 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines
- Struer Kommunes erhvervsaffaldsregulativ
- Struer kommunes forskrift om opbevaring af olie og kemikalier.

Der vil i fremtiden kunne vedtages nye bestemmelser, som medfører andre regler for virksomhedens aktiviteter.

1.6 Klagevejledning

Generel klagevejledning

Ansøger og enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt andre i henhold til lovenes bestemmelser kan klage over denne afgørelse.

Eventuel klage over afgørelsen skal være skriftlig og sendes til Struer Kommune, Natur- og Miljøafdelingen, Østergade 11-15, 7600 Struer. Klagefristen er 4 uger fra den dag

afgørelsen er offentliggjort, dvs. klagen skal være Struer Kommune i hænde **senest den 11. marts 2008**.

Struer Kommune videresender derefter klagen til klagemyndigheden med de bemærkninger, klagen giver anledning til, og vedlagt sagens akter. Du vil modtage kopi af brevet til klagemyndigheden.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort.

Hvis afgørelsen påklages rettidigt får ansøger besked.

Klagevejledning i forhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Afgørelsen kan påklages af ansøgeren, Miljøministeriet samt enhver der må antages at have individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Sagen kan desuden påklages af visse myndigheder og organisationer, der er angivet i lovens §§ 85-87.

Ved klage over godkendelsen kan Miljøklagenævnet, bestemme at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Klagevejledning i forhold til lov om naturbeskyttelse

Afgørelsen kan påklages af ansøger, offentlige myndigheder, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.

Du må ikke udnytte tilladelsen før klagefristen er udløbet.

Bliver afgørelsen påklaget må tilladelsen ikke udnyttes, før Naturklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyr på klager til Naturklagenævnet

Naturklagenævnet sender en opkrævning på 500 kr. til klageren, når nævnet har modtaget klagen. Naturklagenævnet vil ikke begynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i din klage.

1.7 Offentliggørelse

Afgørelserne offentliggøres på Struer Kommunes hjemmeside www.struer.dk samt ved annoncering i ugeavisen for Struer den **12. februar 2008**. Kopi af godkendelsen kan i øvrigt rekvireres ved henvendelse til Struer Kommunes Natur- og miljøafdeling.

den 5. februar 2008

Mads Jacobsen
Formand for Teknik- og Miljøudvalget

Jørgen Jensen
Direktør

Kopi af godkendelsen med bilag er sendt til:

- Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
sns@sns.dk
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing (Post@rin.mim.dk)
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (midt@sst.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København (fbr@fbr.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V
(ae@aeraadet.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (info@ecocouncil.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø (dn@dn.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Struer, Poul-Ole Jensen, Serup Kirkevej 19, 7790 Thyholm (struer@dn.dk)
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV (fr@friluftsradet.dk)
- Friluftsrådet, Kreds Limfjord Syd v/Anni Juhl Jørgensen, Fredensvang 30, Brendal, 7600 Struer ajj@strueres.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, Idrættens Hus, Brøndby Stadion, 2605 Brøndby
dkf@kano-kajak.dk
- Dansk Forening for Rosport, Postboks 74, Skovalleen 38A, 2880 Bagsværd. – e-mail:
dffr@roning.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, Att.: Bent Odgaard, Geologisk Institut, C F Møllers Allé, bygning 1120, 8000 Århus C – e-mail: bent.odgaard@geo.au.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia (mail@dkfisk.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Miljøkoordinator Jens K. Thygesen
jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V (natur@dof.dk)
- Dansk Ornitologisk Forenings lokalgruppe, struer@dof.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup
(nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Landbrugscenter Randers-Viborg, Asmildklostervej 11, 8800 Viborg (cab@lr.v.dk)
- Knud Aage Hestbæk, Kokholmvej 4, 7600 Struer

2 Godkendelsens vilkår

2.1 Generelt

- 1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger der ligger til grund for godkendelsen og med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 2 Godkendelsen vedrører samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Kokholmvej 8, 7600 Struer. Herunder alle anlæg og husdyrproduktionen med CHR nr. 56864, samt samtlige arealer under CVR nr. 14307788.
- 3 Det planlagte byggeri (foderlade og stald) skal være etableret indenfor 2 år fra afgørelsens meddelelse og udvidelse af dyreholdet skal være påbegyndt.
- 4 Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer der er relevante i forhold til godkendelsen skal meddeles kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer om ændringerne kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.
- 5 Hvis virksomhedens ejer- eller ansvarsforhold ændres skal det meddeles Struer Kommune.
- 6 Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår.
- 7 Ved virksomhedens ophør, skal der foretages oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås:
  - stalde, gyllebeholder, fortank og gyllekanaler mv. skal tømmes og rengøres,
  - olietanke skal tømmes,
  - kemikalierester, spildolie og andet farligt affald skal bortskaffes jf. Struer Kommunes affaldsregulativer.

2.2 Anlæg, indretning og drift

2.2.1 Dyrehold

- 8 Virksomheden har tilladelse til et dyrehold på 338 årskøer (jersey), 75 tyrekalve (25-50 kg), 13 småkalve (0-6 mdr.) og 4 avlstyre svarende på godkendelsestidspunktet til 343,1 DE.
- 9 Det maksimale udsving i produktionsomfanget i løbet af året må maksimalt være på 20 %.
- 10 Virksomheden skal underrette tilsynsmyndigheden om produktionsstørrelsen når besætningen er nået op på 343,1 DE eller senest 2 år efter godkendelsen er meddelt.

2.2.2 Råvarer og hjælpestoffer

- 11 Håndtering af foder/råvarer, bygningers konstruktion og driften i øvrigt må ikke give anledning til saftafgivelse på jorden, støv eller lugtgener, der efter kommunens vurdering medfører gener for omgivelserne.
- 12 Ensilagestakke der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilagen igen må placeres på samme sted. Ensilagestakke og oplag af halm må ikke placeres inden for 150 m af nabobeboelse (bilag 6.10).
- 13 Placering af ensilagestakke skal indtegnes på kortbilag og indføres i en driftsjournal, hvor anlæggelsestidspunkt noteres.
- 14 Kasseret ensilage skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener m.v.
- 15 Kemikalier til rengøring af stalde og malkerum og malkeanlæg skal opbevares i et rum med afløb til gyllesystem eller separat opsamlingsbeholder. Alternativt skal det opbevares på en spildbakke.
- 16 Olieprodukter og kemikalier skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår fare for forurening af omgivelserne (jf. Struer Kommunes til enhver tid gældende *forskrift om opbevaring af olie og kemikalier m.m.*).

2.2.3 Husdyrgødning, opbevaring og håndtering

- 17 Virksomheden skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på ejendommen.
- 18 Omrøring i ejendommens gyllebeholder må kun foretages kort tid før den tømmes.
- 19 Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb således, at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt skal påfyldning foregå på en betonplads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.
- 20 Pumpning af gylle skal foregå ved konstant overvågning. Eventuelt spild skal straks opsamles.
- 21 Markstakke med dybstrøelse der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, skal etableres jf. vejledning om *etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning* (bilag 6.12).
- 22 Markstakke med dybstrøelse må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før dybstrøelse igen må placeres på samme sted. Markstakkene må ikke placeres inden for 150 m af nabobeboelse og 600 m af naturområde (bilag 6.10).
- 23 Placering af markstak for dybstrøelse skal indtegnes på kortbilag og indføres i driftsjournal, hvor anlæggelsestidspunktet noteres.

2.2.4 Ammoniakfordampning fra stald og lager

24 Andelen af dybstrøelse, som udspreddes på marken direkte fra stalden skal være mindst 72 %.

2.2.5 Lugt

25 Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.

26 Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

2.2.6 Olietanke

27 Opbevaring af diesel og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder, som står på en fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak overfladevand eller grundvand. Evt. spild skal opsamles straks.

28 Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund med afløb til olieudskiller eller så spild på anden måde kan opsamles.

2.2.7 Spildevand

29 Drikkevands- og malkesystemet skal drives og vedligeholdes så unødvendigt spild undgås.

30 Spildevand fra rengøring af stalde, malkeum og lignende skal ledes til gyllesystem eller separat opsamlingsbeholder.

31 Hvis markarbejdet med håndtering af husdyrgødning og marksprøjte hovedsagelig foretages fra Kokholmvej 8, skal rengøring af marksprøjte og vask af maskiner og lastbiler foregå på befæstet areal med afløb til opsamlingsbeholder. Vaskevandet skal efterfølgende spredes ud i marken. Skylning af marksprøjten kan dog foregå i marken.

32 Ved påfyldning af vand i marksprøjten skal det sikres, at der ikke kan ske tilbageløb til vandforsyningsanlæg. Der skal som minimum være 20 cm luft mellem vandtilløb og vandoverflade. Hvis påfyldning af marksprøjte hovedsagelig foregår fra Kokholmvej 8, skal det ske på befæstet areal med mulighed for opsamling af eventuelt spild og under konstant overvågning.

2.2.8 Affald

33 Affald herunder farligt affald skal opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Struer Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

34 Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v. Evt. spild på offentlige veje efter transporter i forbindelse med landbrugets drift skal fjernes snarest muligt.

- 35 Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt og indtil afhentning opbevares under presenning eller lignende, således at der i tidsrummet indtil afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold.

2.2.9 Støj, vibrationer, transport og lys

- 36 Virksomhedens samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdier angivet i nedenstående tabel, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer.

Dag	Periode (kl.)	Værdi
Mandag-fredag	07.00-18.00	55 dB(A)
Lørdag	07.00-14.00	55 dB(A)
Lørdag	14.00-18.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	07.00-18.00	45 dB(A)
Alle dage (aften)	18.00-22.00	45 dB(A)
Alle dage (nat)	22.00-07.00	40 dB(A)

Tabel jf. Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984

- 37 Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes én gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes.
- 38 Af hensyn til de omkringboende skal transporten af dyr, foder samt fast og flydende husdyrgødning fortrinsvist ske på hverdage i tidsrummet kl. 7.00-22.00.
- 39 Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.
- 40 Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

2.2.10 Fluer og skadedyr

- 41 Der skal foretages fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 42 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Eventuelt spild skal opsamles straks.

2.2.11 Uheld og risici

- 43 Virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan jf. vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse af husdyrbrug. Beredskabsplanen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på bedriften. Planen skal foreligge og indsendes til Struer Kommunes Natur- og Miljøafdeling senest 6 uger efter afgørelsen om miljøgodkendelse.
- 44 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at ringe 112, og efterfølgende straks at underrette Struer Kommune.

Der skal senest en uge efter hændelsen indsendes en skriftlig redegørelse over forløbet til kommunen. Af redegørelsen skal det fremgå hvilke tiltag der er eller kan iværksættes til sikring mod tilsvarende uheld i fremtiden.

2.3 Udbringningsarealer

- 45 Der skal ved tilsynet foreligge dokumentation for, at husdyrtrykket på udspretningsarealerne overholder de generelle harmoniregler. Dokumentationen skal være i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber og dække de seneste 5 år.
- 46 Andelen af samlet areal med ekstra efterafgrøder skal udgøre mindst 10 % mere end Plantedirektoratets generelle krav. For et sædskifte K 12 opfyldes dette krav ved, at det generelle krav om 70 % med roer, græs og græsefterafgrøder øges til 80 %.
- 47 Ejendommens arealer skal drives med en reduceret kvælstofnorm på mindst 13 %.
- 48 Der skal anvendes et K12 sædskifte.
- 49 Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses.
- 50 Der skal holdes en 6 m bred gødnings- og sprøjtefri bræmme omkring vandhuller.
- 51 Ændringer i udbringningsarealet, som ikke er omfattet af denne godkendelse, skal anmeldes til kommunen.

2.4 Bedste tilgængelige teknik / renere teknologi

- 52 Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal husdyrbruget dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer eller hjælpestoffer.
- 53 Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. mælkekøleanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes så de altid kører energimæssigt optimalt.
- 54 Ved udskiftning af anlæg og maskiner skal der vælges tidssvarende modeller, som lever op til forøgede krav vedrørende påvirkning af miljø og natur.

- 55 Der skal anvendes foder med et maksimalt fosforindhold på 3,8 g P/FE til reduktion af udbringningsarealernes fosforoverskud
- 56 Virksomheden skal under tilsynet kunne redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi, f.eks. ved:
- metoder til at mindske ammoniakfordampningen fra stalde og lager og i forbindelse med udbringning af husdyrgødning,
  - reduktion af kvælstofudledning og fosforoverskud,
  - nedsættelse/reduktion af lugten fra kvægproduktionen.

2.5 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 57 På tilsynsmyndighedens anmodning skal der forevises dokumentation for, at niveauet for fosforindhold i foder, som ligger til grund for miljøgodkendelsen er overholdt. Dokumentationen kan være i form af bedriftens "én-dags-foderkontrol" eller en anden dokumentation, som på forhånd er godkendt af tilsynsmyndigheden.
- 58 Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning
- 59 Hvis forudsætningerne for miljøgodkendelsen ændres, skal der foretages nye beregninger af gene- og miljøpåvirkningen.

3 Miljøreddegørelse og vurdering

3.1 Anlæg, indretning og drift

3.1.1 Beliggenhed og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i landzone ca. 2.200 m nordøst for Gudum og 3.200 m vest for Humlum. Den nærmeste nabobeboelse med landbrugspligt (Kokholmvej 4, 7600 Struer) ligger ca. 135 m fra eksisterende stald og ca. 215 m syd for den planlagte staldbygning. Nærmeste nabo uden landbrugspligt (Bonnesigvej 12, 7600 Struer) ligger ca. 540 m fra ejendommen. Afstanden til nærmeste samlede bebyggelse og sommerhusområde er 1.300 m.

Placeringen af ejendommen i forhold til nærmeste nabo er angivet på nedenstående luffoto fra 2006. En goldkostald i tilknytning til den planlagte stald er etableret i 2005.

3.1.2 Dyrehold

Virksomheden er hidtil drevet som en malkekvægsejendom. Ringkjøbing Amt har meddelt afgørelse om ikke VVM-pligt den 1. marts 2005 til et dyrehold på 238 jerseykøer svarende til 238 DE.

Dyreholdet vil efter udvidelsen være på 343,1 DE (jf. gældende omregningsfaktorer i henhold til *bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.*).

Fordelingen af hver dyreart i de enkelte staldafsnit er beskrevet i følgende tabel:

	Dyreart	Før udvidelse		Efter udvidelse		Bemærkning
		Antal	DE	Antal	DE	
Eksisterende stald og foderhal,	Malkeko, jersey Dybstrøelse hele arealet	158	158	188	188	Går på græs 1 md. på udbringningsarealet
	Tyrekalve (25-50 kg) Dybstrøelse hele arealet	0	0	75	1,16	
	Småkalve, jersey (0-6 mdr.) Dybstrøelse hele arealet	0	0	13	2,03	
	Avlstyr Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	0	0	4	1,86	
Opsamlings- plads, malkestald	Malkeko, jersey spaltegulv	50	50	62	62	
Stald gold- køer	Malkeko, jersey Dybstrøelse hele arealet	30	30	37	37	
Ny stald	Malkeko, jersey Dybstrøelse, hele arealet	0	0	51	51	
I alt			238		343,05	

Dyreholdet udvides i eksisterende og ny planlagt stald. Der etableres en foderhal mellem de to stalde. Der etableres ikke nye opbevaringsanlæg til husdyrgødning i forbindelse med udvidelsen.

Driftsformen er atypisk, da der ikke er eget opdræt på ejendommen. Både tyre- og kviekalve sælges som helt små. Udskiftningen i besætningen klares i stedet ved indkøb af køer fra ejendommen, hvor produktionen ophører. Indkøbet af besætninger i foråret er især gunstigt, da det tilstræbes at have mange køer på græs i sommerhalvåret. I øvrigt foretages besætningsopkøb i forbindelse med overførsel af mælkekvoter (januar, april, juli og oktober).

Antallet af køer på ejendommen kan derfor variere hen over året. Produktionsomfanget vil være størst i sommerhalvåret, hvor kørerne er på græs og derfor længst fra nabobeboelsen. Det vurderes, at et maksimalt udsving i produktionsomfanget på 20 % ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Dyreholdet vil blive kontrolleret i forbindelse med den årlige "gødnings- og husdyrindberetning", "mark og gødningsplaner" samt løbende registrering i det Centrale Husdyrbrugsregister.

Dyreholdet danner grundlag for vurderingen af påvirkningerne af det omgivende miljø.

3.1.3 Indretning

Ejendommens staldanlæg er på ca. 4.000 m², dertil kommer diverse lager og maskinhus på i alt ca. 500 m², således at det samlede bebyggede areal for driftsbygningerne udgør

ca. 4.500 m². Staldene er primært indrettet til dybstrøelse og ventilationssystemet er naturlig ventilation. En ende af dybstrøelsesstalden anvendes til opbevaring af ensilage, som dyrene har direkte adgang til.

Den ansøgte udvidelse omfatter nyanlæg, idet der er planlagt etablering af en ny foderlade på 1.750 m² og en ny dybstrøelsesstald på ca. 1.500 m² i forlængelse af maskinhus/goldkostald nordøst for stuehuset. De eksisterende bygninger ændres ikke.

Ejendommen fremstår i røde teglsten med gråt eternittag. Bygningshøjden er maksimalt 9 m. Der er ingen afskærmende beplantning omkring ejendommen, men ejendommen ligger lavt i landskabet. Tilkørselsvejen er asfalteret og ender ved Kokholmvej 8.

Ejendommen ændres ikke væsentligt som følge af det ansøgte byggeri, da det etableres i tilknytning til eksisterende bygninger. Fra nærmeste nabo etableres bygningerne bag den eksisterende dybstrøelsesstald. Byggeriet overholder de generelle afstandskrav jf. § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

En tegning over ejendommens indretning er vedlagt som bilag 6.2.

3.1.4 Råvarer og hjælpestoffer – olietanke

Græs- og majsensilage opbevares i stalden og i overdækkede markstakke med skiftende placering i de enkelte markområder. Ca. 5 gange årligt transporteres der ensilage til ejendommen, hvor det lægges i stak i den ene ende af kostalden. Der er etableret afløb fra stalden til ejendommens gyllebeholder.

Efter etablering af den ansøgte kostald er det planen, at der bygges en foderhal, som skal forbinde de to kostalde. Herefter vil der være behov for hjemtransport af foder fra markstakkene 2 gange årligt.

Der anvendes omkring 1,4 millioner FE grovfoder, hvoraf ca. 1,2 millioner FE ensileres. Minerale indkøbes i 1.000 l palletanke, som opbevares i tilknytning til malkestalden.

Halm opbevares i marken tæt på ejendommen. Det tilstræbes, at bjærge 9 rundballer á 0,3 tons pr. ko årligt. Med en besætning på 338 køer skal der årligt bjærges ca. 900-1.000 tons halm.

Ved placering af ensilagestakke, halm og markstakke med dybstrøelse tages der jf. vilkårene hensyn til nærmeste nabobeboelse og nærliggende sårbare naturområder.

Opbevaring og transport af halm og ensilage giver ikke anledning til væsentlige støvgener. Der kan dog forekomme støvgener i forbindelse med driften af ejendommens arealer, f.eks. i forbindelse med høst.

Struer Kommune vurderer ikke, at der vil være væsentlige støvgener for omkringboende.

Ansøger har sprøjtebevis. Markarbejdet foretages imidlertid af maskinstation (al gyllekørsel og marksprøjtning). Der forefindes derfor kun en minimal mængde af sprøjtemidler/kemikalier, som opbevares i en aflåst fryser i maskinhuset med fast bund uden afløb. Eventuel medicin opbevares i skab på kontor i stalden.

Ejendommen har egen vandforsyning. Markvanding foretages fra markboring og væld.

I maskinhuset er der etableret to overjordiske dieseltanke på 1.200 l. Én tank er fra 1986 en anden er af ukendt årgang. Årsvariationen af forbruget af diesel er betydelig (både før og efter udvidelse), især fordi anvendelsen af maskinstationen varierer betydeligt.

Tankning af diesel foretages i maskinhuset. Spild herfra kan opsamles uden at der kan ske afledning til jordoverfladen.

Der anvendes ingen fyringsolie (før og efter udvidelsen) til stuehuset, da der er etableret varmegenindvinding af staldvarmen.

	Før udvidelse	Efter udvidelse
Dieselforbrug (m ³)	ca. 17	ca. 23
Årligt elforbrug (kwh)	ca. 85.000	ca. 110.000
Vandforbrug, drikkevand (m ³)	6.500	9.500
Vandforbrug, vaskevand til malkeanlæg (m ³)	700	700
Vandforbrug, vaskevand til stalde (m ³) *	0	0
Vandforbrug, vaskevand til maskiner (m ³)	< 100	< 100
Markvanding (m ³)		

* Vaskevandet fra malkeanlæg genbruges til vask af malkestalden. Herved spares et vandforbrug på 700 m³.

3.1.5 Husdyrgødning, opbevaring og håndtering

Husdyrgødningen håndteres som dybstrøelse og gylle. Ifølge ansøgningen vil der efter udvidelsen årligt produceres ca. 3.402 tons dybstrøelse og ca. 2.011 tons gylle (inkl. vaskevand, regnvand i gyllebeholderen m.v.) (før udvidelsen hhv. 1.977 tons dybstrøelse og 1.500 tons gylle). Alle malkekøer er på græs fra maj til november. Der er ikke indgået aftale om opbevaring af gylle på egen eller anden ejendom.

Efter udvidelsen udbringes 72 % af dybstrøelsen direkte fra stalden og nedpløjes (før udvidelsen er det 65 %). Den resterende dybstrøelse opbevares i en overdækket markstak indtil udbringning. Markstakken ligger maksimalt et år på samme sted og stedet kan tidligst benyttes igen efter 5 år.

Det vurderes, at nærliggende sårbare naturområder og nabobeboelser tilgodeses ved stillede vilkår om placering (vilkår 22).

Gylle vil blive opbevaret i den eksisterende gyllebeholder på 1.550 m³. Sammen med kapaciteten i gyllekanalerne (320 m³) kan der opbevares 1.870 m³ gylle. Det svarer til en opbevaringskapacitet for gylle på ca. 11 måneder, hvilket opfylder gældende regler.

Maskinstationen anvendes i forbindelse med al gyllekørsel. Gyllevognen vil have påmonteret pumpe og returløb, således at spild af husdyrgødning så vidt muligt undgås. Overpumpningen vil foregå under konstant overvågning. Evt. spild samles op og tilføres gyllebeholderen eller udspreddes i marken. Der vurderes derfor ikke at være problemer i forbindelse med håndteringen af gylle. Der vurderes især ikke at være problemer med placeringen af gyllebeholderen i forhold til vandløb, dræn, søer og vandindvinding.

Gylle udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Hovedparten udbringes i april-maj.

3.1.6 Ammoniakfordampning fra stald og lager

Generelt krav om reduktion af ammoniak fra husdyrbrug

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet på 15 % er overholdt for husdyrbruget. Kravet om 15 % reduktion af NH₃ tab fra stald og lager er opfyldt ved at øge andelen af dybstrøelse, som køres direkte i marken og nedpløjes, fra 65 til 72 %.

Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på ca. 1.011,81 kg N/år, således den samlede emission bliver på i alt ca. 3.478,33 kg N/år.

Ovenstående beregninger er foretaget i henhold til ansøgningssystemets standardforudsætninger for fodring.

Ammoniakfølsomme naturområder

Naturområder omfattet af lovens § 7

Beskyttelse af naturområder mod ammoniakdeposition er rettet mod områder, som er omfattet af lovens § 7 og betegnes som "særlige naturområder". Inden for såkaldte "bufferzoner" til disse naturområder, må merbelastningen af ammoniak ikke overskride fastlagte niveauer. Bufferzone I er inden for 0-300 m, og bufferzone II er inden for 300-1000 m, fra naturområder omfattet af lovens § 7.

Stald og lager ligger ikke inden for 300 m (bufferzone I) og heller ikke inden for 1000 m (bufferzone II) fra naturområder, som hører under lovens § 7 (bilag 6.5).

§ 3-naturområder

Udover de nævnte naturområder ligger der § 3-naturområder i nærheden af husdyrbruget, som ikke er omfattet af lovens § 7. Der må i henhold til Naturbeskyttelsesloven ikke foretages ændringer i tilstanden af naturområder, som hører under § 3-beskyttelsen.

Forøgelsen i kvælstofdeposition på engen nord for Kokholmvej 8 (bilag 6.4) er beregnet ud fra forskellige metoder:

1. Beregnet efter seneste udgave af "amtsregneark" bliver forøgelsen i kvælstofdeposition som følge af udvidelsen 1,3 kg N/ha/år. Den samlede belastning for engen er før udvidelsen beregnet til 21,5 kg N/ha/år og efter udvidelsen til 22,8 kg N/ha/år. Denne metode har en vis svaghed på afstande mindre end 300 m fra kilden. (Beregning foretaget af ansøgers konsulent)
2. Beregning efter forsimplet cirkulær spredningsmodel: Denne grove model baserer sig på det skøn, at ca. 20 % af ammoniakken fra punktkilden afsættes lokalt

Meter	Cirkeludsnit antal ha	Afsat	NH ₃ kg i alt	NH ₃ kg/ha
0-250	19,6	30 %	47	2,39
250-500	58,9	20 %	31	0,53

(Beregning foretaget af konsulent ansat af kommunen)

Samlet vurderes det, at forøgelsen i kvælstofdeposition i engen efter udvidelsen ligger et sted mellem 1 og 2 kg/N/ha.

Lovgivningens fokus på beskyttelse af kvælstoffølsom natur er på ammoniakdepositionen i områder omfattet af § 7 i loven. Naturområder, som ikke er omfattet af § 7 i loven, er som udgangspunkt beskyttet af det generelle krav om reduktion af ammoniak fra husdyrbrug.

Forøgelse af kvælstofdeposition er vurderet af Teknik og Miljøudvalget. På den baggrund vurderes det, at udvidelsen ikke vil få væsentlig betydning for naturområderne.

3.1.7 Lugt

Der forekommer lugt fra staldanlæg samt ved håndtering og udspreddning af husdyrgødning. Eksisterende stald med foderhal, stald til goldkøer og planlagt stald og foderlade er med dybstrøelse. Opsamlingsplads og malkerum er sengestald med spalter.

En række forhold kan have betydning for lugtemissionen. Ud over dyreart og belægningsgrad er der forhold som f.eks.:

- staldindretning
- strøelse, drikkevandssystem, fugtighed og hygiejne i stald og omgivelser
- ventilationsform
- fodring
- gødningsoplag og håndtering

Der er naturlig ventilation i staldene. For at begrænse lugten er det vigtigt at sikre god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange tilrettelægges, så dannelse af lugtstoffer begrænses mest muligt.

På virkningen begrænses lugtgenerne ved rengøring af staldene og ved stor tilførsel af halm, så dybstrøelsesmåtten er tilstrækkelig tør. Gødningsopbevaringen foregår primært i stalden og i overdækkede markstakke. En stor del af dybstrøelsen køres direkte ud i marken og nedpløjes, dvs. håndteringen af den faste gødning forsøges minimeret. Markstakkerne etableres med en afstand på mindst 150 m fra nabobeboelse. De resterende 20 % af gødningen håndteres som flydende husdyrgødning, som opbevares i virksomhedens gyllebeholder. Der forventes kun et mindre lugtbidrag fra opbevaringen af den faste og flydende husdyrgødning.

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg via ansøgningsystemet. Lugtgenerafstande (afstande hvor der kan forventes væsentlige lugtgener) samt de faktuelle afstande til byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkeltbolig er angivet i tabellen.

Områdetype	Beregnet geneafstand (nudrift)	Beregnet geneafstand (ansøgt)	Faktisk afstand
Enkelt bolig	65 m	80 m	135 m
Samlet bebyggelse i landzone	114 m	166 m	1.300 m
Byzone/sommerhusområde	207 m	252 m	1.300 m

Ifølge beregningerne er geneafstandene fra staldanlæggene mindre end de faktuelle afstande til hhv. byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkeltbolig. Der ligger endvidere ikke fremtidige byzone eller sommerhusområder indenfor den beregnede geneafstand for husdyrbruget (bilag 6.3).

Det er ud fra beregningerne vurderet, at husdyrbruget i fremtiden vil blive drevet på en sådan måde, at hensynet til naboer og andre tilgodeses for så vidt angår lugtgener.

3.1.8 Spildevand

Mængden af spildevand fra staldrengøring og mælkerumsvand er uændret efter udvidelsen.

Til rengøring af mælkerum og malkeanlæg anvendes rengøringsmidlerne F-60 og Detercept. Spildevandet ledes til opsamling via gyllekanaler til gyllebeholderen, hvilket er i overensstemmelse med gældende regler.

Der er ikke etableret en vaskeplads/påfyldningsplads på ejendommen, da det er en maskinstation som forestår langt det meste af markarbejdet (al håndtering af sprøjtemidler og gyllekørsel).

Hvis markarbejdet (vask af maskiner og håndtering af sprøjtemidler), alene foretages på Kokholmvej 8, skal der etableres en vaskeplads med afløb til opsamlingsbeholder. Senere etablering af et sådan anlæg skal indarbejdes i virksomhedens miljøgodkendelse. Tilsvarende vil det blive vurderet, om påfyldning af marksprøjten skal ske fra en separat vandtank.

Vask af marksprøjten kan dog ske med et integreret rengøringsystem, hvorefter vaskevandet spredes i marken.

Det vurderes, at håndteringen af sprøjtemidler og sprøjteudstyr er forsvarlig, da det primært er en maskinstation som forestår markarbejdet. Struer Kommune skal vurdere eventuelle ændringer i dette forhold.

3.1.9 Affald

Erhvervsaffald og farligt affald opbevares og bortskaffes på følgende måde:

Affaldsfraktion	Mængde	Opbevaring	Bortskaffelse
Medicinrester og kanyler	små mængder	efter gældende forskrifter	afleveres efter behov på den kommunale modtagestation
Spildolie	før: 200 l efter: 300 l	tromler i maskinhus	afhentes af Dansk Olie Genbrug
Sprøjterester	små mængder		afleveres efter behov på den kommunale modtagestation
Landbrugsplast, ensilage	før: 3-4 tons, efter: 4-5 tons	opsamles på ensilageplads	afhentningsordning eller afleveres til kommunal modtagestation
Papir og pap			afhentes af de lokale spejdere hver 3. måned
Glas	små mængder		afleveres efter behov på den kommunale modtagestation
Brændbart affald		opbevares i 400 l container	afhentes hver anden uge

Ikke brændbart, i øvrigt			afleveres efter behov på den kommunale modtagestation
Døde dyr		udendørs ved indkørsel til ejendommen i SV hjørne af eksisterende kostald	afhentes af Daka, så vidt muligt indenfor et døgn

Virksomhedens drift er relativt enkel. Mængden af erhvervsaffald begrænser sig primært til landbrugsplast. Farligt affald i form af kemikalierester, spildolie og lignende håndteres i små mængder da det primært er maskinstationen som forestår markarbejdet.

Virksomhedens erhvervsaffald og farligt affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende regler og Struer Kommunes affaldsregulativ.

Døde dyr opbevares ved ejendommens SV hjørne ved eksisterende kostald. Afhentning foretages så vidt muligt inden for et døgn af destruktionsanstalt. For at undgå uhygiejniske forhold skal døde dyr opbevares under kadaverkappe, presenning eller lignende.

3.1.10 Støj, vibrationer, transport og lys

Virksomheden har en meget forenklet produktion og dermed ikke mange støjkloder. Således er der ingen ventilationsanlæg. Der vurderes ikke at være væsentlige ændringer ved udvidelsen ud over den eksisterende drift.

Malkeanlægget anvendes to gange dagligt i tidsrummet. Malkningen kræver vakuumpumpe, som drives af en frekvensstyret motor. Vakuumpumpen er installeret i en lukket bygning, hvilket begrænser støjen væsentligt. Vakuumpumpen kører 3-4 timer om morgenen og tilsvarende om eftermiddagen/aftenen. Efter udvidelse vil driftsperioden øges med ca. 1 time om morgenen og 1 time om aftenen.

Periodisk støj forekommer i forbindelse med kørsel med lastbiler og traktor til og fra ejendommen og fra landbrugsmaskiner i forbindelse med produktionen og markarbejdet.

Hovedparten af driften foregår i dagtimerne året rundt. Transport til og fra virksomheden med foder og levering/afhentning af kreaturer sker i afgrænsede tidsrum fra kl. 07-22. Mælkeafhentningen sker dog hver anden dag ca. kl. 1.30.

I begrænsede perioder f.eks. i forbindelse med høst, ensilering og kørsel med gylle/dybstrøelse kan der forekomme transporter udenfor tidsrummet.

Størstedelen af udbringningsarealerne ligger omkring ejendommen. Vejafstanden er her maksimalt 500 m af Kokholmvej. De øvrige arealer ligger mellem Resenstad og Humlum. Afstanden til disse arealer er 4,5 til 7,5 km ad Kokholmvej, Bonnesigvej, Dalgårdsvej, Makholmvej og Vesterkærvej (se bilag 6.11). Transporten til arealerne syd for Humlum vil foregå gennem landsbyen Resenstad, hvor der er gode vejforhold.

Transporten til og fra de fjernest liggende arealer sker i meget afgrænsede tidsrum i forbindelse med udbringning af husdyrgødning og hjemkørsel af det foder der produceres på arealerne.

Med den ansøgte produktion skønnes det, at der vil være 532 transporter årligt til og fra virksomheden svarende til ca. 1,5 transporter pr. dag. De fordeler sig på følgende typer:

	Før udvidelsen	Efter udvidelsen
Husdyrgødning	210	240
Mælk	183	183
Foder	20	24
Brændstof	10	10
Handelsgødning	0	0
Husdyr	53	75
I alt	476	532

Driften af husdyrbruget forventes ikke at give anledning til væsentlige støjgener for nabobeboelsen. Derfor er der ikke krævet dokumentation for overholdelse af støjgrænserne ved måling eller beregning. Der stilles i godkendelsen krav om overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænseværdier og ligeledes krav om målinger, hvis der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt virksomhedens drift kan leve op til de fastsatte grænser. Der vurderes ikke at være problemer med at overholde disse.

Der er ingen nævneværdig udendørs belysning på facader og udenfor bygninger og anlæg. Den udvendige belysning begrænser sig til den påkrævede belysning i forbindelse med afhentning af mælk om natten. Den dæmpede indendørs belysning vil kunne ses via ovenlysplader på de to staldanlæg.

3.1.11 Fluer og skadedyr

Der er god orden i og omkring staldanlægget. Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Skadedyrslaboratoriet, Forskningscenter Sorgenfri.

Fluegener forebygges og bekæmpes efter anvisninger fra Skadedyrslaboratoriet, Forskningscenter Sorgenfri jf. *retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr*. Fluegener forebygges ved anvendelse af rovfluer og snyltehvepse.

Der er ikke tegn på rotter. Rottebekæmpelse foretages efter behov efter anvisninger fra den kommunale rottebekæmper.

3.1.12 Uheld og risici

Den meget forenkede produktion minimerer risikoen for uheld med miljøpåvirkninger til følge. Over 80 % af husdyrgødningen er dybstrøelse, med lille risiko for uheld under opbevaringen. Den resterende husdyrgødning opbevares som gylle i virksomhedens godkendte gyllebeholder (uden svingarm ved gyllekørsel).

Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.

Olie, kemikalier, affald m.v. opbevares i overensstemmelse med gældende regler og kommunens regulativ.

Der er etableret nødstrømsanlæg, hvilket sikrer, at de tekniske installationer fungerer under strømafbrydelse. I øvrigt bor familien på ejendommen og er tæt på produktionen, hvilket sikrer, at der vil blive grebet hurtigt ind i tilfælde af uheld.

3.2 Udbringningsarealer

Ejendommens samlede udbringningsareal er på 148,01 ha (bilag 6.1). 3 DE er sat på afgræsning uden for udbringningsarealerne (på nærliggende § 3 eng nord for ejendommen).

3.2.1 Grundvand

Beskyttelsen af grundvandet er rettet mod nitratfølsomme indvindingsområder. For arealerne i nitratfølsomt indvindingsopland gælder det, at der ikke må ske en stigning i nitratkoncentrationen i det vand, der forlader rodzonen. Markerne nr. 21-2, 26, 26-1, 23, 53, 24, 25, 23-1, 22, 22-1 og 22-2 er beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland for grundvand. På disse arealer sker der et fald i nitratkoncentrationen fra hhv. 52 og 66 mg nitrat/l til hhv. 50 og 58 mg nitrat/l.

Øvrige arealer ligger i områder med begrænsede eller almindelige drikkevandsinteresser (bilag 6.7).

For at undgå forøgelse af nitratudvaskning i nitratfølsomt indvindingsopland, er der i ansøgningsforløbet foretaget projektilpasning i form af færre ansøgte dyr.

På baggrund af ovenstående er det vurderet, at det ansøgte projekt, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af grundvandet herunder nitratfølsomme indvindingsområder.

3.2.2 Overfladevand (til vandløb, sø og fjord)

Fosforbelastning, risikoarealer

Der er ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer, som skrånere 12 grader eller derover mod vandområder. Det er derfor vurderet, at der ikke er særlig risiko for overfladeafstrømning af fosfor fra husdyrbrugets udspretningsarealer til vandmiljøet.

Fosforbelastning, fosforoverskud

Beskyttelsen af vandområderne mod fosfor er rettet mod oplande til Natura 2000-områder, som er overbelastet med fosfor. Udspretningsarealerne afvander til Habitatområde nr. 28 Nissum Bredning, som er underlagt krav om særlig beskyttelse mod ændringer.

Der er derfor fastsat vilkår, som mindsker udspretningsarealernes fosforoverskud. Udbringningsarealerne er overbelastet med fosfor, men kun ca. 15 ha er udpeget som beliggende i fosforklasse i henhold til lov om godkendelse m.v. af husdyrbrug (bilag 6.9). Bedriften har imidlertid hidtil nedbragt fosforoverskuddet på udspretningsarealerne ved hjælp af fodring med lavt fosforindhold, 3,8 g P/FE. På denne baggrund er der sat vilkår om, at der også efter udvidelsen skal fodres med maks. 3,8 g P/FE. Begrundelsen herfor

er, at bedriften er forpligtiget til at benytte den bedst tilgængelige teknik, herunder miljøvenlig fodring, hvilket hidtil har været praktiseret på bedriften.

Der er fastsat vilkår om, at fodringen dokumenteres ud fra "en-dags-foderkontrol" med fire årlige besøg på ejendommen. Ved hjælp af disse fire repræsentative stikprøver kan fodringen følges. En anden form for kontrol kan accepteres, såfremt den, på forhånd, godkendes af tilsynsmyndigheden.

Nitratudvaskning, nitrat overfladevand

Beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskning er rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder. Arealer, som hører under kategorierne "Nitratklasse 1, 2 eller 3", er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

Husdyrbrugets udspretningsarealer afvander til Nissum Bredning, som er et kvælstof-sårbart Natura 2000-område. Arealerne er beliggende i nitratklasse 2 og 3, hvilket betyder, at projektet ikke er omfattet af de generelle harmoniregler. DE reduktionsprocenten kan variere mellem 50 % og 100 %, hvor 50 % vil være tilfældet når alle udbringningsarealer er placeret i nitratklasse 3, og 100 % vil være tilfældet når alle udbringningsarealer er placeret udenfor nitratklasse 1-3. DE reduktionsprocenten er sat til 57,44.

I ansøgningen viser beregning, at det maksimale dyretryk, DE_{max} er 1,32 DE/ha, og det reelle dyretryk, DE_{reel} for ansøgt drift, er 2,3 DE/ha.

Udvaskningen af N er beregnet til 66,2 kg N/ha uden virkemidler og 66,0 kg N/ha med virkemidler.

Der anvendes et K12 sædskifte samt ekstra 10 % efterafgrøder og en reduceret kvælstofnorm på 13 %, begge i forhold til Plantedirektoratets krav, som virkemidler.

Kravet om nitrat til overfladevand er overholdt jf. beregningen.

Vurdering af fosforbelastning og nitratudvaskning

Struer Kommune vurderer, at det ansøgte projekt med stillede vilkår ikke vil have væsentlig virkning på vandløb eller flora og fauna i vandløbene og i Nissum Bredning. Det er endvidere vurderet, at påvirkningen fra det ansøgte projekt ikke vil være i modstrid med Landsplandirektivets (tidligere Regionplanen) målsætninger for vandløbene og Nissum Bredning.

3.3 Bedst tilgængelig teknologi / renere teknologi

Generelt er der både før og efter udvidelsen tale om en produktion, der på mange måder er forenklet og med et lavt energiforbrug. Blandt andet er der naturlig ventilation, og den daglige fodring forbruger stort set ingen energi, da kørerne æder sig frem i de indendørs foderoplag. Energiforbruget er i øvrigt begrænset af, at der er etableret genvinding af staldvarmen til stuehus og vand.

I ansøgningen er der lagt op til en stigning i den andel af husdyrgødningen (dybstrøelsen), som udbringes direkte, og da en stor del af udbringningsarealerne ligger

samlet omkring ejendommen, vil energiforbrug til transport af husdyrgødning blive minimeret.

Der er i 2006 etableret vandkøling af mælketank. Besparelsen i elforbrug er ikke indregnet ved nudriften. Det er en af årsagerne til, at elforbruget ikke forventes at stige i takt med den ansøgte udvidelse.

Vaskevandet fra malkeanlæg genbruges til vask af malkestalden. Herved spares et vandforbrug på 700 m³.

I øvrigt kontrolleres og vedligeholdes al udstyr, så det fungerer optimalt.

Struer Kommune vurderer, at ejendommen gennem godt landmandskab og overholdelse af gældende regler overholder kravet om bedst tilgængelig teknik. I bekendtgørelsen er der fastsat en række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En lang række af disse anlæg og indretninger bygger på anvendelsen af renere teknologi eller den bedst tilgængelige teknologi.

Ansøgte udvidelse af dyreholdet og nyetablering af stald til malkekøerne bygger videre på en eksisterende, meget forenklet, driftsform.

Miljøvenlig fodring med lavt fosforindhold som bedst anvendelig teknologi er beskrevet i afsnittet om udbringningsarealer.

3.4 Naturbeskrivelse

§ 3 arealer og vandløb, der grænser op til udbringningsarealer (bilag 6.4 og 6.6)

Naturbeskyttelseslovens regler gør, at en del naturområder er udpeget som beskyttede områder, hvor tilstanden ikke må ændres uden dispensation. Det drejer sig om moser, enge, heder, overdrev, strandenge, strandsumpe, strandoverdrev samt vandløb, søer og vandhuller. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere.

På Kokholmvej 8 er der ca. 3,1 ha fersk eng og ca. 3,7 ha mose. Arealerne, der er A-målsatte i Regionplan 2005 (nu landsplandirektiv), ligger i ejendommens nordvestlige del og rummer en lang række kærplanter, herunder navnlig forskellige gøgeurtearter. For A-målsatte områder er regionplanens mål, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og at der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne.

Langs ejendommens vestlige grænse løber den i Regionplan 2005 B2-målsatte Faldå (laksefiskevand).

På naboejendommene er der også højt målsatte enge og moser.

På ejendommen Makholmvej er der ca. 2,5 ha C-målsat fersk eng og ca. 0,7 ha C-målsat overdrev. For C-målsatte områder er regionplanens mål, at der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder.

Langs ejendommens skel og gennem ejendommen løber den B1-målsatte Hedegård Bæk (gyde-/yngelopvækstområde for laksefisk). Markarealerne rummer et mindre vandhul, ligesom der ved den vestlige mark er et vandhul på naboejendommen.

Vandløbene er omfattet af vandløbslovens bestemmelser om 2 m bræmmer.

Orkidéengen

Ca. 250 m nord for Kokholmvej 8 er der en i Regionplan 2005 A-målsat, beskyttet, artsrig fersk eng, hvor der i 1999 og 2004 foruden plettet gøgeurt og maj-gøgeurt er registreret trævlekrone, smalbladet kæruld, alm. brunelle, trådstar, topstar, engnellikerod, alm. kamgræs m.fl. Området er A-målsat på grund af dens artsrigdom. Området bærer præg af en vis tilgroning med pil og højt voksende urter.

I nærområdet er naturenge, moser og kulturrenge – i alt knap 50 ha, der i regionplanen er A-målsat natur og A-målsat potentiel natur. Godt halvdelen er beskyttet efter bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. For A-målsatte områder er regionplanens mål, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og at der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne.

De nævnte arter findes naturligt under næringsfattige forhold og er dermed følsomme overfor en forøgelse i kvælstofdeposition. Især gøgeurterne er følsomme, fordi de lever i symbiose med svampe, der er ekstremt følsomme overfor øgede mængder af kvælstof. Men også smalbladet kæruld og trådstar er kvælstoffølsomme. Den begyndende tilgroning med højt voksende urter indikerer, at området allerede er belastet af kvælstofdepositionen. Naturtypen har en tålegrænse mht. kvælstofdeposition på 10 – 20 kg N/ha/år. Det vurderes, at den indenfor dette interval kan opretholdes med pleje i form af græsning og evt. fjernelse af buske.

Natur- og Miljøafdelingen har anmodet om oplysninger om kvælstofdeposition i engen. Naturtypens tålegrænse er allerede overskredet med baggrundsbelastningen, der er beregnet til 21,5 kg N/ha/år. Samlet vurderes det, at forøgelsen i kvælstofdeposition i engen efter udvidelsen ligger et sted mellem 1 og 2 kg N/ha/år.

Teknik- og Miljøudvalget har vurderet, at merdepositionen ikke vil medføre en væsentlig forrykning af tilstanden.

NATURA 2000-områder

Inden for områder omfattet af EF-fuglebeskyttelsesdirektivet og EF-habitatdirektivet, der indgår i det europæiske netværk, der betegnes Natura 2000, må der ikke træffes dispositioner, der strider mod de fastlagte hensigter og bestemmelser om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter.

Ejendommene har ikke arealer i Natura 2000-områder. Kvægbrugets potentielle påvirkning af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for habitatområdet og fuglebeskyttelsesområdet, vurderes derfor væsentligst at kunne være ammoniaktab fra stalde, gødningslagre og marker samt tab af gødningsstoffer til vandmiljøet.

Projektområdet Kokholmvej 8 afvander gennem Fald Å ca. 1350 m nedstrøms og gennem Dynd Å og Resen Bæk ca. 1500 m nedstrøms til:

- Habitatområde nr. 28 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø, hvor udpegningsgrundlaget blandt andet er stavsild og spættet sæl.
- Fuglebeskyttelsesområde nr. 28 Nissum Bredning, hvor udpegningsgrundlaget er trækfuglene hvinand og toppet skallesluger.

Ca. 1500 m nordøst for Kokholmvej 8 er et artsrigt A-målsat overdrev, hvor der i 2005 er registreret bidende ranunkel, kamgræsslægten, vellugtende gulaks, markfrytle, kornet stenbræk, hundevioli, blåhatslægten, knoldranunkel, bugtet kløver, liden klokke, dunet vejbred m.fl. For A-målsatte områder er regionplanens mål, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og at der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne.

Arealet ligger i habitatområde nr. 28, hvor udpegningsgrundlaget blandt andet er overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund og i fuglebeskyttelsesområde nr. 28, hvor udpegningsgrundlaget er træfuglene hvinand og toppet skallesluger.

Naturtypen har en tålegrænse mht. kvælstofdeposition på 10 – 20 kg N/ha/år.

Den beregnede forøgelse i kvælstofdeposition som følge af udvidelsen er 0,1 kg N/ha/år. (beregnet efter seneste udgave af "kommuneregneark") Den samlede belastning for overdrevet efter udvidelsen er på 16,3 kg N/ha/år, hvilket ligger indenfor tålegrænsen for naturtypen.

Naturtypen findes naturligt under næringsfattige forhold, og naturtypen er følsom overfor forøgelse af kvælstofdepositionen.

Det vurderes dog, at den relativt beskedne forøgelse i kvælstofdeposition ikke vil have nogen væsentlig betydning for naturtypen.

Projektområdet Makholmvej afvander gennem Hedegård Bæk og Resen Bæk ca.3 km nedstrøms til:

- Habitatområde nr. 28 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø, hvor udpegningsgrundlaget blandt andet er stavsild og spættet sæl.
- Fuglebeskyttelsesområde nr. 28 Nissum Bredning, hvor udpegningsgrundlaget er træfuglene hvinand og toppet skallesluger.

Samlet set er det vurderet, at projektet ikke har negativ indflydelse på Natura 2000-områderne.

Bilag IV-arter

I henhold til habitatdirektivets artikel 12 må der ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge bilag IV-arters yngle- eller rasteområder.

Følgende arter vurderes – ud fra kommunens nuværende viden – som muligvis forekommende i nærheden af ejendommen:

Småflagermus dækker over flere arter. En egentlig registrering af de enkelte flagermusarter er vanskelig, og kan med sikkerhed kun foretages af specialister, hvorfor gruppen nu er medtaget i overvågningen under det nationale overvågningsprogram for vandmiljøet og naturen – NOVANA. Viden om de danske arters udbredelse og forekomst er stadig temmelig mangelfuld. Kommunen har derfor ikke nøjagtig kendskab til, hvilke arter der forekommer i det aktuelle område. Småflagermus vurderes ud fra deres levevis ikke at blive negativt påvirket.

Birkemus er kendt fra Limfjordsområdet. Arten påvirkes næppe af projektet.

Odder er registreret i tilknytning til vandløb omkring Kilen. Odderen lever i nærheden af vandløb og søer og lever af fisk og smådyr. Den påvirkes ikke af projektet.

Markfirben er udbredt over det meste af Danmark, men bestandene vurderes at være i tilbagegang uden at situationen endnu er alvorlig. Markfirben findes primært, hvor der er sydvendte skrånninger, som de kan grave deres æg ned i. Det vurderes, at de ikke vil blive påvirket af projektet.

Stor vandsalamander, spidssnudet frø, løgfrø og strandtudse kan muligvis forekomme i vandhullerne i ejendommens naturarealer og driftsarealer. En øget udbringning af husdyrgødning vil være til ugunst for ynglemulighederne. Det bør derfor holdes en

gødnings- og sprøjtefri bræmme på mindst 6 m omkring vandhuller, som ligger op til udspretningsarealer.

Konklusion: Ud fra nuværende viden vurderes, at påvirkningen af udvidelsen ikke vil medføre en negativ påvirkning af arter, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV under forudsætning af, at der holdes gødnings- og sprøjtefri bræmmer på mindst 6 m omkring vandhuller, som ligger op til udspretningsarealer.

Artsfredninger og rødlistearter

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr optaget på nationale eller regionale rødlistearter.

I naturarealerne nord for ejendommen er der i 2000 registreret plettet gøgeurt og i 2005 registreret majgøgeurt, der begge er omfattet af artsfredning. Begge arter er følsomme overfor forøgelse af kvælstofdeposition.

Teknik- og Miljøudvalget har vurderet, at merdepositionen ikke vil medføre en væsentlig forrykning af tilstanden.

3.5 Landskabsinteresser

Det planlagte byggeri er ikke i konflikt med byggelinjer eller andre udpegninger, som har til formål at tage landskabelige hensyn. De nye staldanlæg og foderhal etableres i direkte tilknytning af eksisterende bygninger og vil fremstå som en integreret del af ejendommen jf. placering af valg af byggemateriale.

Ejendommen er i øvrigt placeret lavt i forhold til omgivelserne og de nye bygninger vurderes ikke at være til gene for nærmeste nabobeboelse.

3.6 Samlet vurdering

De væsentligste miljøbelastninger fra virksomhedens anlæg på omgivelserne er støj fra maskiner og køretøjer, samt lugt og ammoniakfordampning fra stalde og i mindre grad fra opbevaringsanlæg/markstakke.

Struer Kommune vurderer, at virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra anlæg og arealer. Endvidere vurderes det, at virksomheden efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet såfremt vilkårene i godkendelsen overholdes.

4 Grundlag for godkendelsen

4.1 Projektbeskrivelse

Ansøgningen er modtaget via www.husdyrgodkendelse.dk den 6. april 2007 (skema nr.1335). Der er i ansøgningsforløbet foretaget projektilpasning i form af færre ansøgte dyr. Ansøgningen er indsendt med det beregningsgrundlag der er tilgængeligt i det internetbaserede ansøgningssystem på ansøgningstidspunktet.

4.2 Tidligere meddelte afgørelser

Struer Kommune har ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til virksomheden.

4.3 Udtalelser vedrørende godkendelse

Struer Kommune har modtaget ansøgningen og behandlet den efter *lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*. Modtagelse af ansøgningen er annonceret i ugeavisen for Struer den 24. april 2007.

I den forbindelse har ejer af nabobeboelsen har ønskes at få aktindsigt i sagen.

Udkastet til afgørelsen er den 20. december 2007 sendt 6 uger i partshøring hos ansøger, og konsulent. Struer Kommune har ikke modtaget bemærkninger til udkastet.

I samme periode har ejer af nabobeboelsen haft udkastet i partshøring. Struer Kommune har ikke modtaget bemærkninger til udkastet.

4.4 Aktindsigt

Der er adgang til aktindsigt i godkendelsessagen. Der er ligeledes aktindsigt i de resultater af egenkontrollen, som tilsynsmyndigheden er besiddelse af. Adgangen til aktindsigt, og de begrænsninger der er i adgangen til aktindsigt, følger af reglerne i offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

4.5 Tilsyn med husdyrbruget

Struer Kommune fører i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug tilsyn med at godkendelsens vilkår overholdes.

Ved tilsynet kontrolleres godkendelsens vilkår og øvrige gældende regler, som kommunen er tilsynsmyndighed på. I øvrigt følges op på eventuelle naboklager over gener fra virksomhedens drift. Endelig vil tilsynet have en forebyggende karakter, hvor der i samarbejde med virksomheden tages stilling til løbende forbedringer af virksomhedens miljøforhold.

5 Alternative muligheder

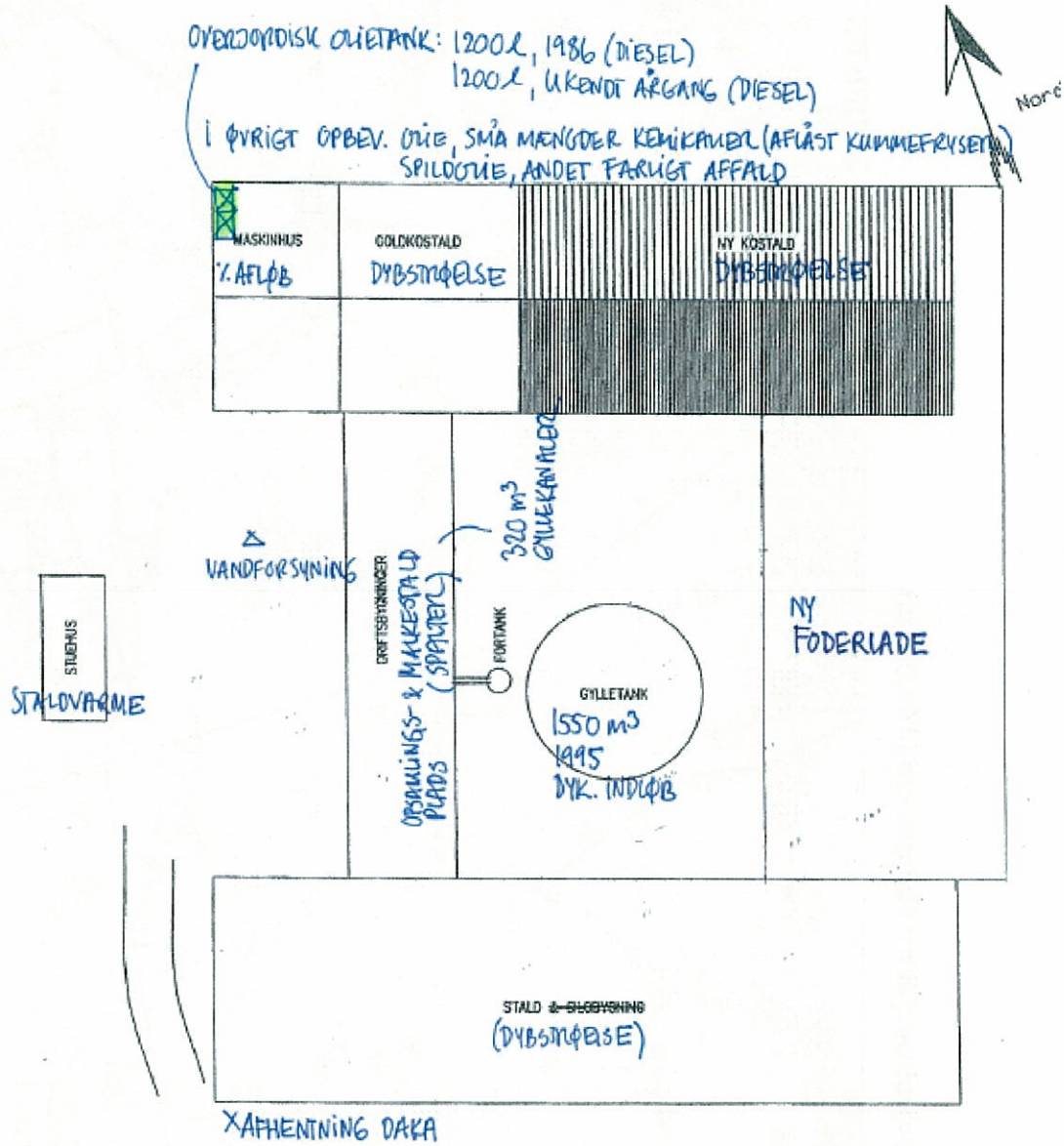
Hvis Struer Kommune ikke kan godkendelse udvidelse af kvægbruget, vil produktionen fremover blive på de nuværende 238 DE.

6.2 Situationsplan

Mat. nr. 2^A m.fl.

		Amtstingsvej 11, 8800 Viborg Tel.: 87 28 16 00 - Fax: 87 28 16 79 info@byggeri-technik.dk - www.byggeri-technik.dk	
SAG	052 084 Tilbygning til stald	MA: 1:500	Konst. tegner: NSI
Erne:	Situationsplan (VVM 2006)	Dato: 12-04-06	Godkendt:
Bygherre: Bjarne Riis Adresse: Kokholmvej 8, 7600 Struer		Byggeadresse:	
Tlf: 9786 2121	Mobil:	Tegn.nr.: 052084b104	
Fax:	E-mail:		
<small>Viborg Afdeling: Brogade 54, 7400 Viborg, Tel.: 87131311</small>		<small>Randers Afdeling: Mørvej 1, 8900 Randers, Tel.: 89447985</small>	

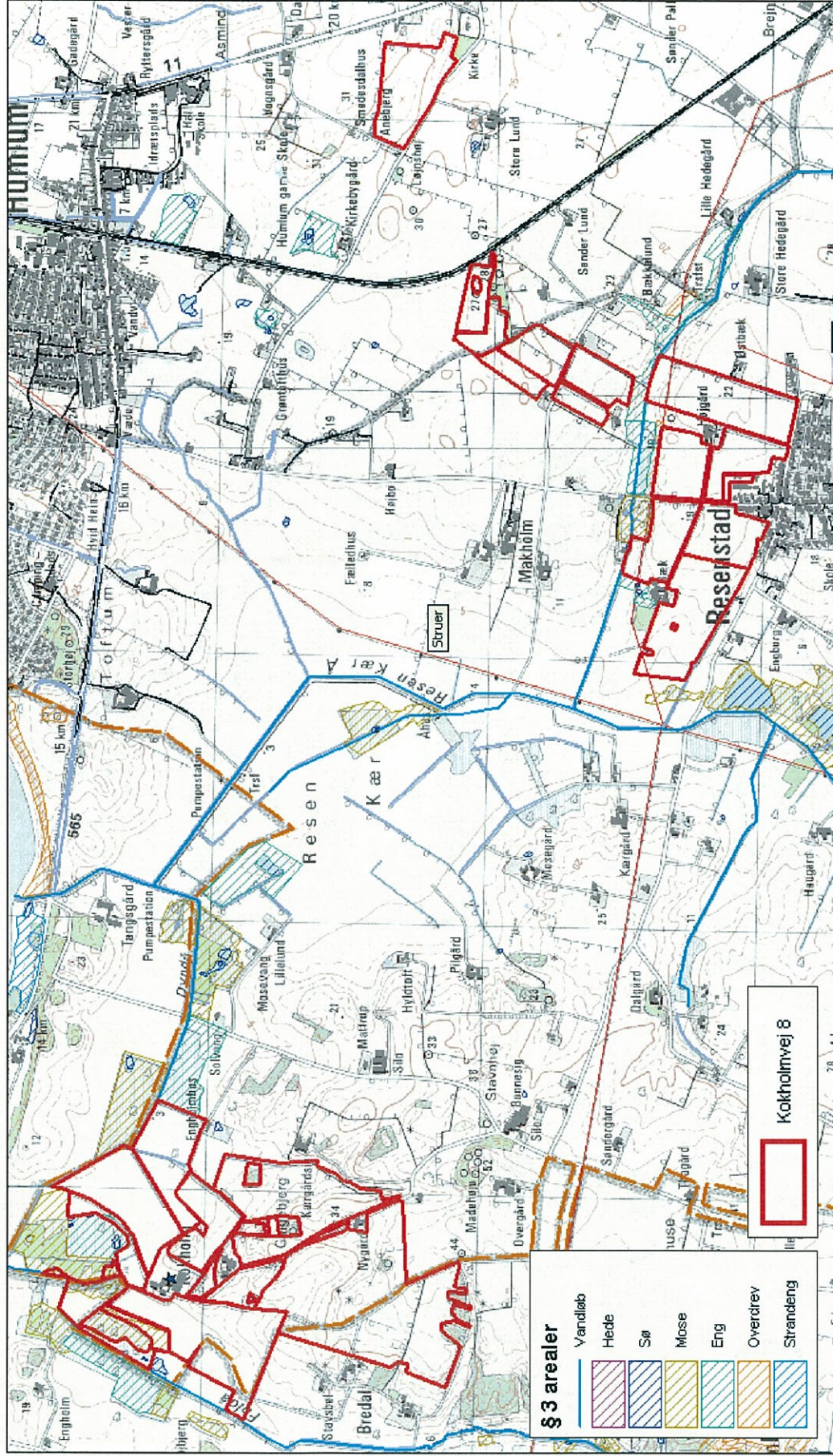

6.3 Geneafstand for lugt til nabobeboelse

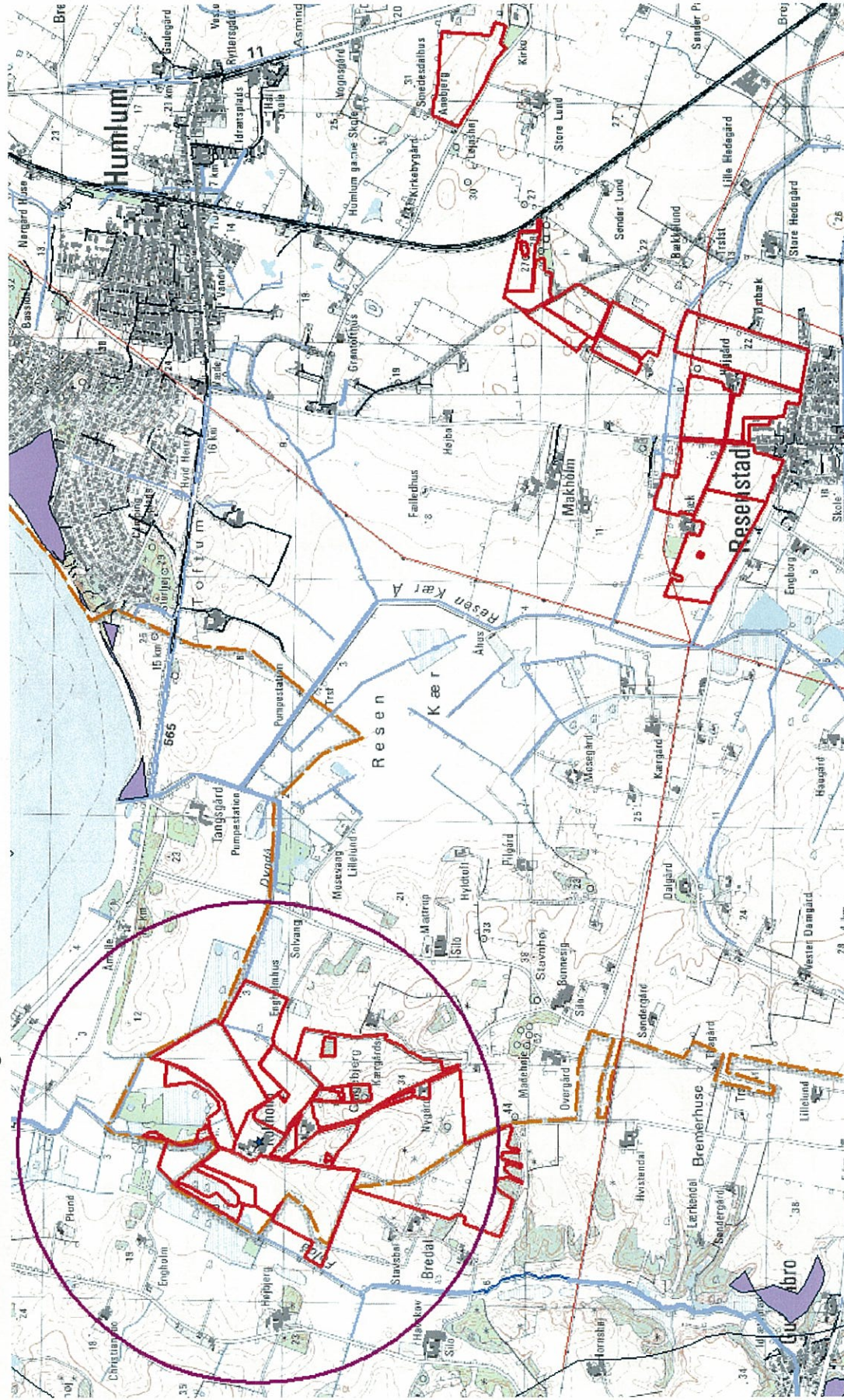
6.4 § 3 naturområde

Grundmateriale: KMS copyright © Kort- og Matrikelstyrelsen 1192 / KD 86.1033

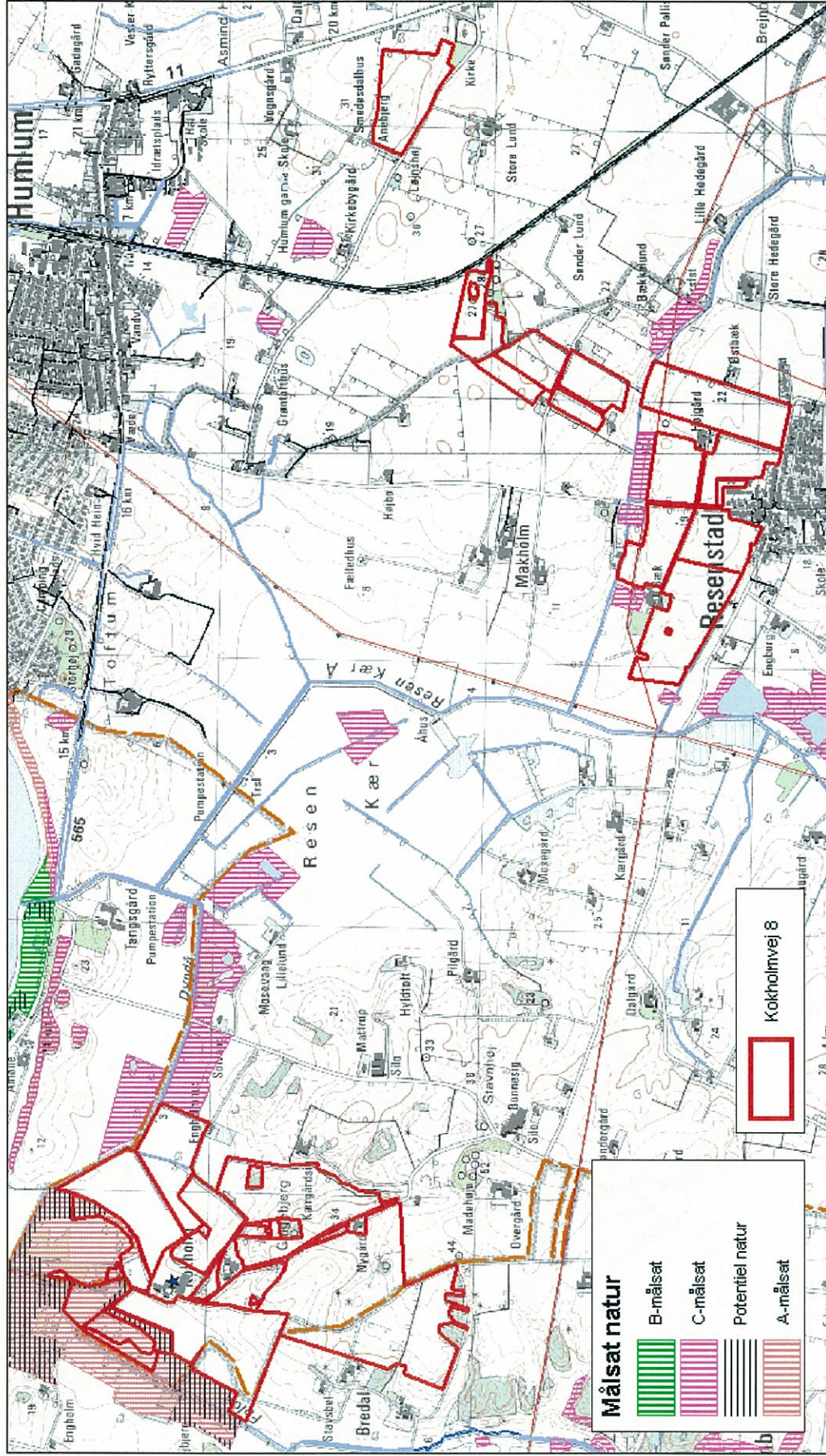

6.5 1000 m bufferzone til § 7 arealer

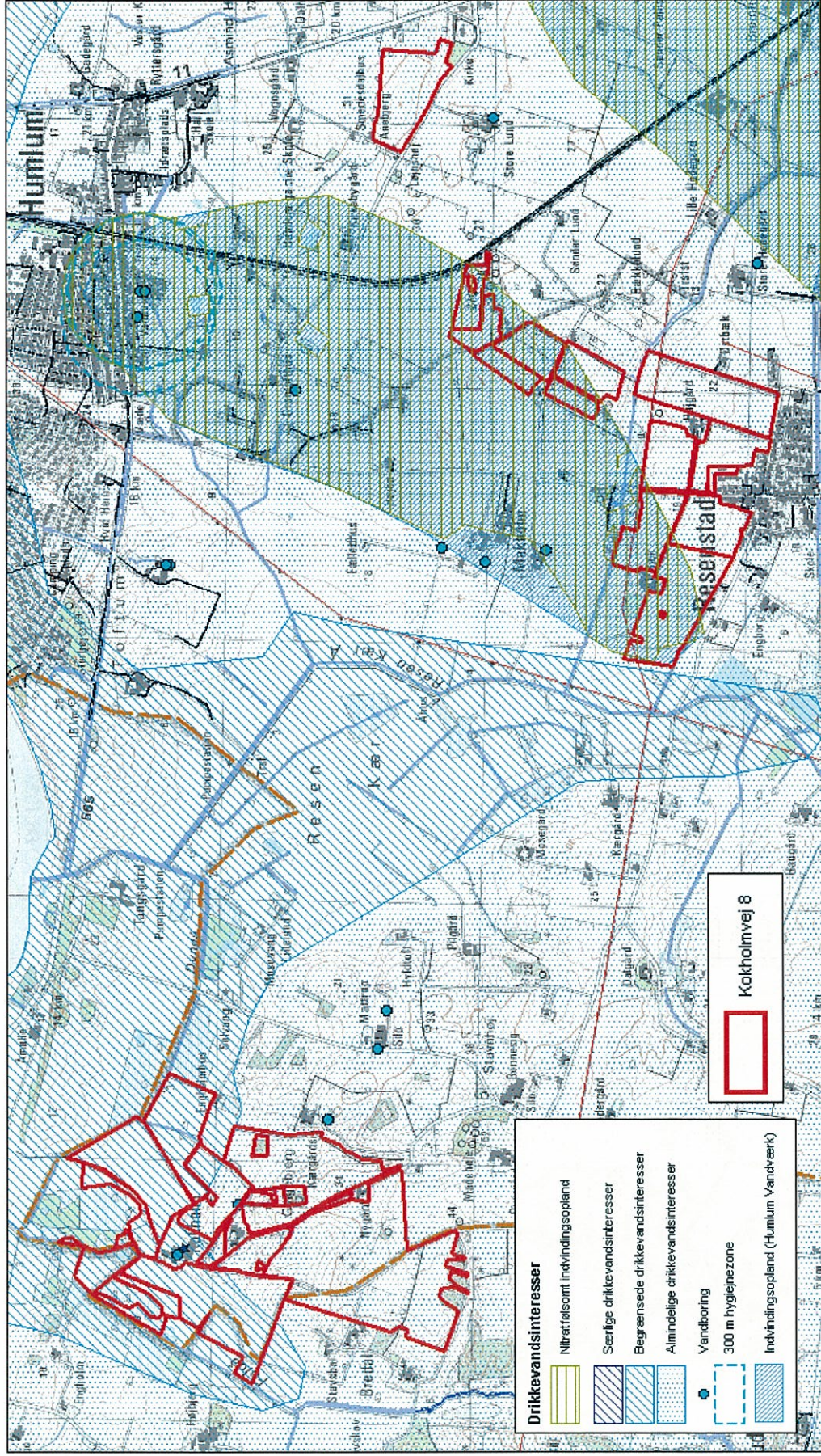
6.6 Målsat natur

Grundmateriale: KMS copyright © Kort- og Matrikelstyrelsen 1192 / KD 86.1033

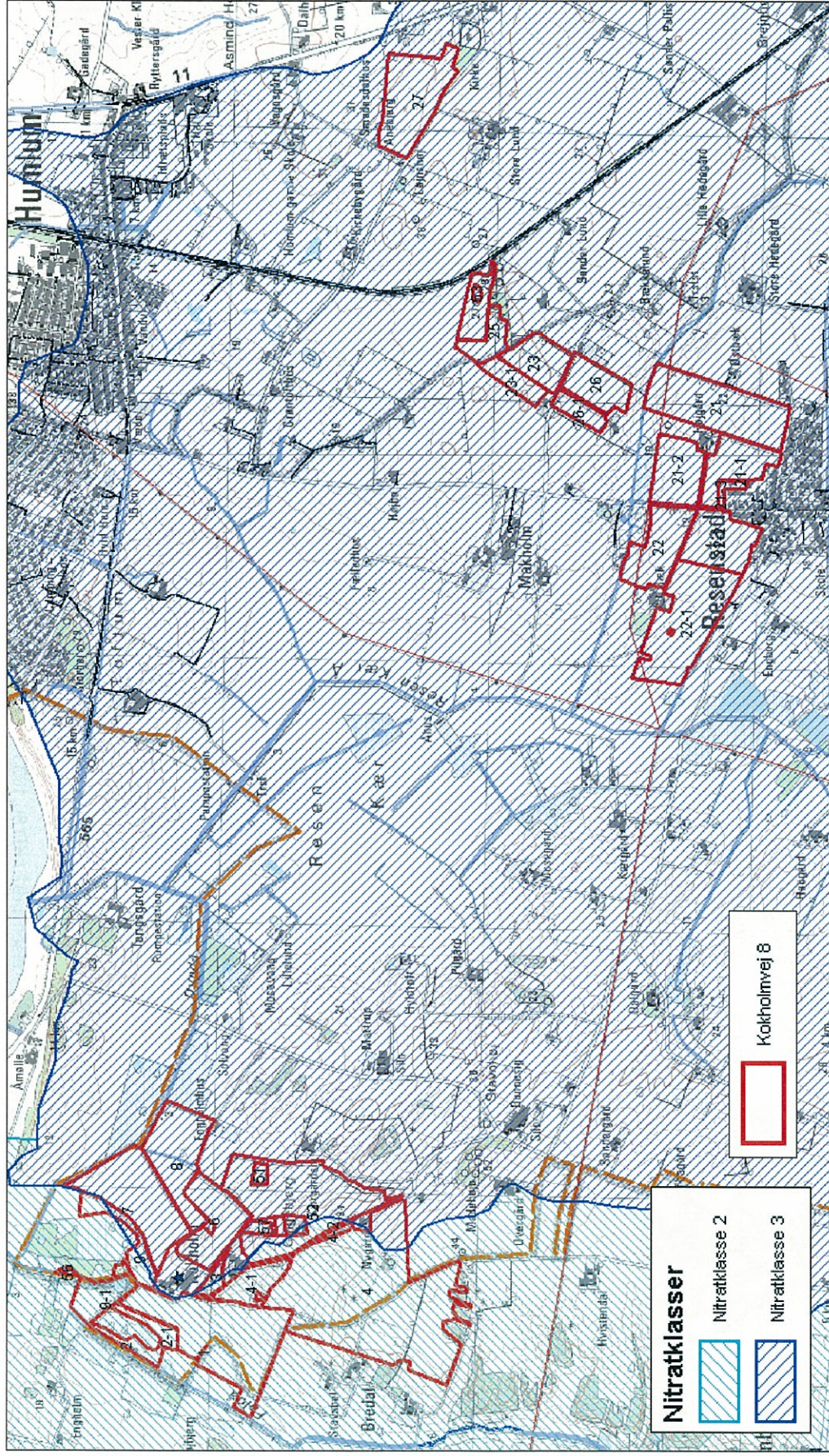
6.7 Drikkevandsinteresser

Grundmateriale: KMS copyright © Kort- og Matrikelstyrelsen 1192 / KD 86.1033

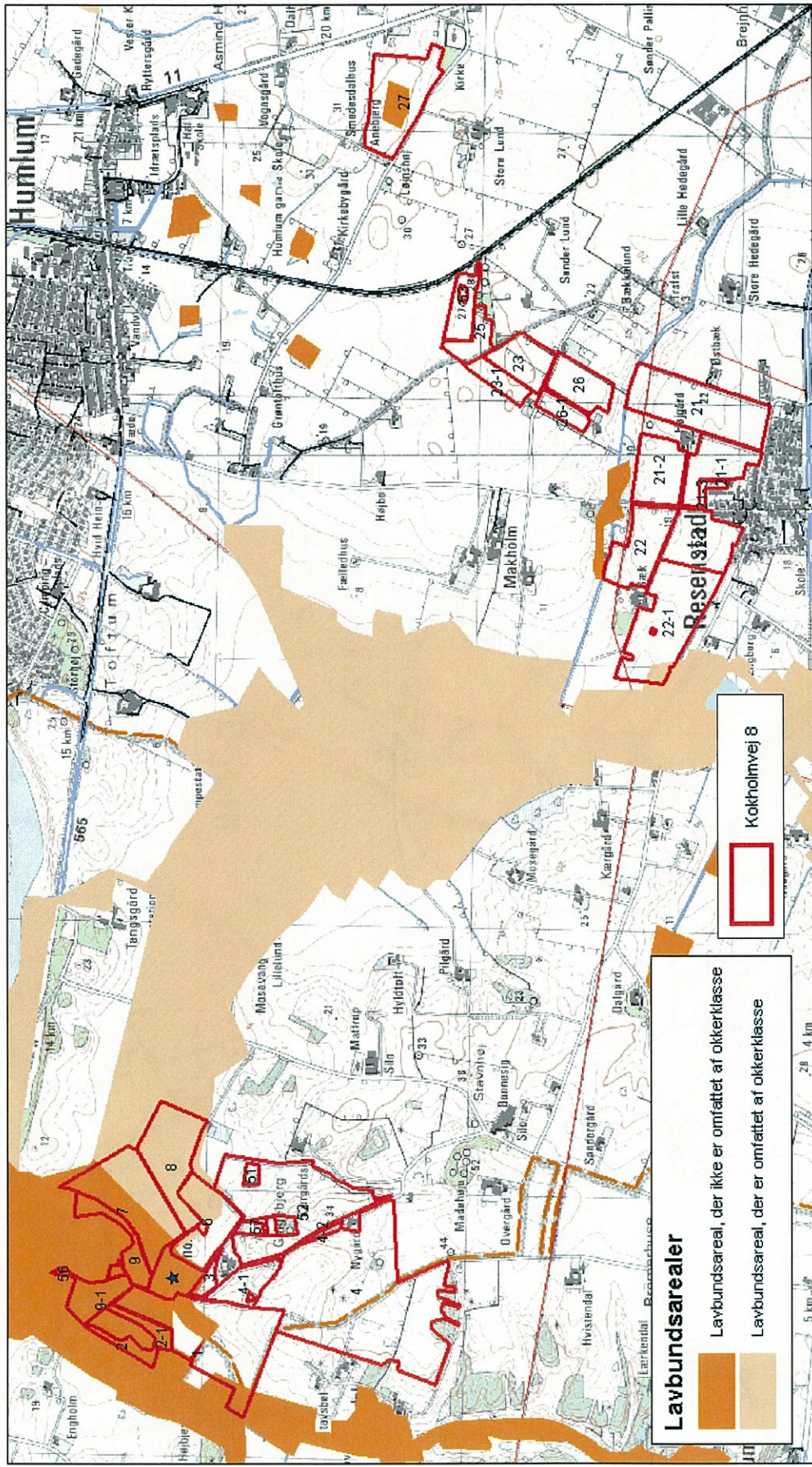
6.8 Nitratklasser

Grundmateriale: KMS copyright © Kort- og Matrikelstyrelsen 1192 / KD 86.1033

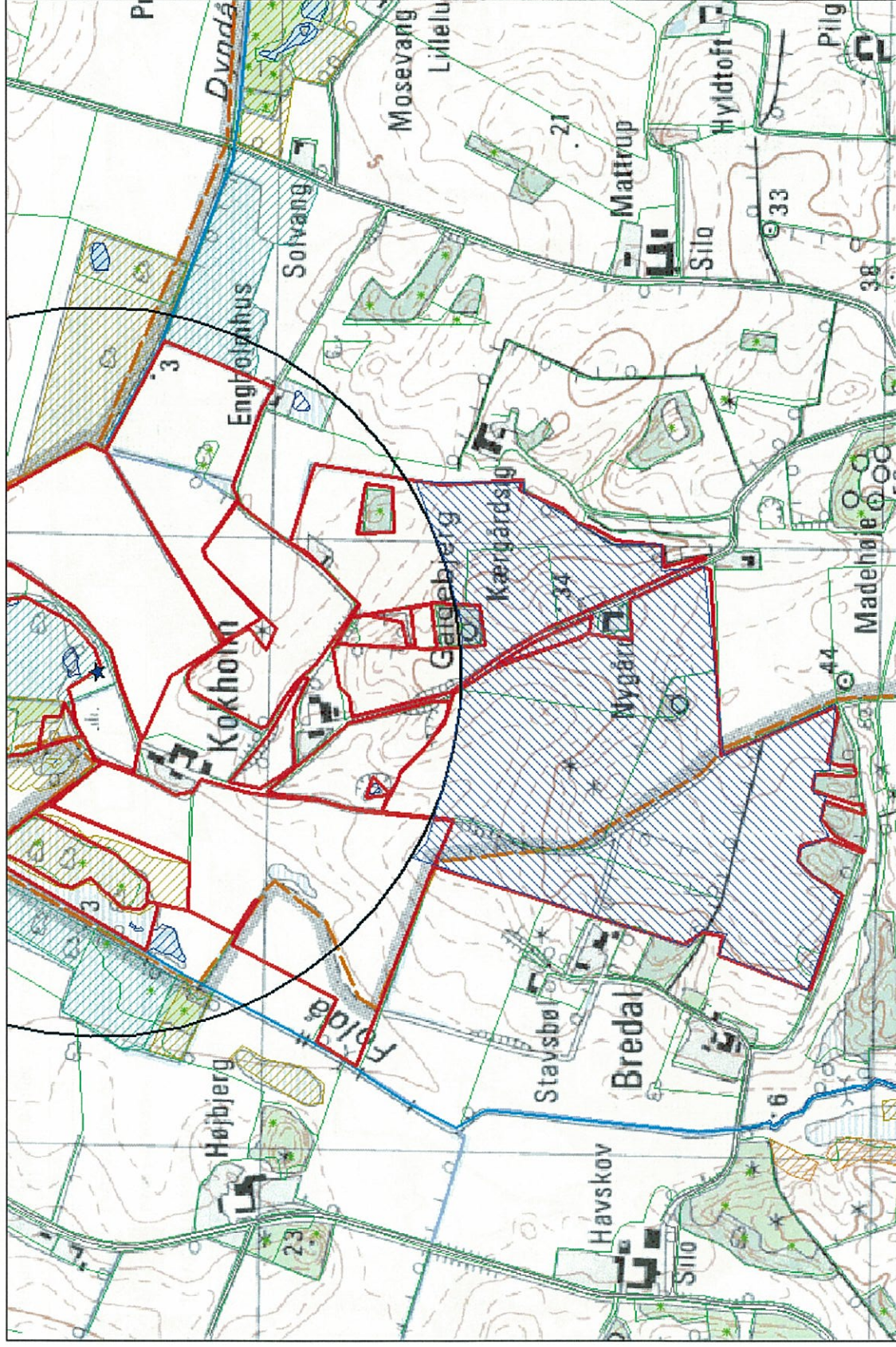
6.9 Lavbundsarealer

Grundmateriale: KMS copyright © Kort- og Matrikelstyrelsen 1192 / KD 86.1033

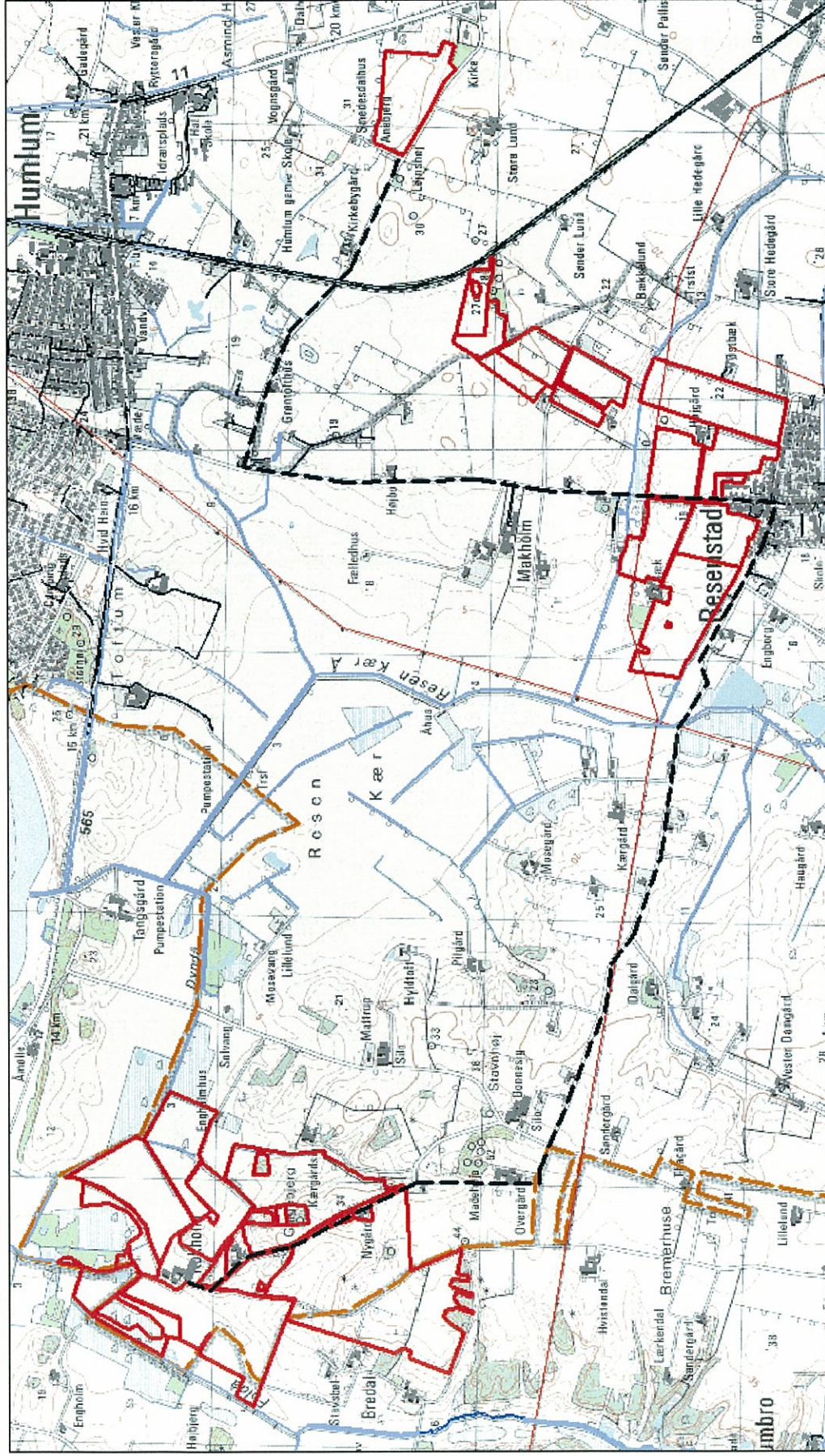
6.10 Mulig placering af markstakke med dybstrøelse 600 m fra naturareal

Grundmateriale: KMS copyright © Kort- og Matrikelstyrelsen 1192 / KD 86.1033

6.11 Transportveje

Grundmateriale: KMS copyright © Kort- og Matrikelstyrelsen 1192 / KD 86.1033

6.12 Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning

Til: Vælgning om stiftelse af en vandledning til kærstald
i Nørre Kokholm, Struer Kommune

Fordragsnr.: 1000/2018

Ansøger: Lars Henriksen, Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, Fjellavej 57, 8260 Ålborg

Ansøgt: Nørre Kokholm, Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, Fjellavej 57, 8260 Ålborg

Ansøgt: 1. udgave, september 2018

Ansøgt: 2.000 ltr.

Ansøgt: Dansk Landbrugsrådgivning

Ansøgt: Landscentret

Ansøgt: Udkarvej 15, Skelby

Ansøgt: 8203 Ålborg N

Ansøgt: Tlf. 79 46 00 - Fax 79 46 010

Ansøgt: www.landscentret.dk

Inledning

Formålet med vejledningen er at give praktiske anvisninger på, hvordan kravene til etablering og overdækning af markstakke med kompost kan foretages. Anvisningerne for overdækningen kan ligeledes anvendes ved oplag af fast husdyrgødning uden daglig tilførsel.

I Bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv., nr. 604 af 15. juli 2002 stilles der blandt andet skærpede krav til overdækning af markstakke og møddinger. I § 11, stk. 1 er det præciseret, at kompost med et tørstofindhold på mindst 30 % må oplægges i marken, såfremt oplaget er overdækket med kompost-dug eller lufttæt materiale.

Bestemmelsen trådte i kraft den 1. august 2004. Kravet om overdækning gælder ligeledes for fast gødning uden daglig tilførsel ifølge § 12, stk. 2.

De skærpede krav til overdækning har som formål at begrænse ammoniaktabet og er en del af Ammoniak-handlingsplanen fra 2001. Den øgede fokusering på ammoniaktabet inkl. kravet om overdækning har medført behov for modernisering af afsnit 5.1 vedrørende § 11, stk. 1 i vejledning nr. 7/1993 fra Miljøstyrelsen. Den reviderede tekst fremgår af det følgende.

Hvad må lægges i markstak?

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) opbevares i en mødding med fast bund og afløb. Kompost må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse, der har ligget i en stald i tre til fire måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken. Dybstrøelse fra fjerkræstalde kan være kompostlignende allerede efter en til to måneder.

En undtagelse er dybstrøelse fra svinestalde uden separat gødeareal. Svin fordeler ikke gødningen naturligt over hele matten, som for eksempel kvæg gør det, men gøder i stedet i afgrænsede områder. Der er derfor risiko for, at gødningsmatten bliver uhomogen med områder, hvor tørstofindholdet er betydeligt under 30 %. For at modvirke risikoen for udvaskning fra markstakke fra sådanne stalde skal der udlægges betydelige mængder halm på jorden under markstakken, for eksempel et lag svarende til et stempeleslag af en bigballe.

I svinestalde med separat gødeareal afsættes en meget stor del af gødningen her, og dybstrøelsen i lejearealet bliver mere homogen og tør. Den kompostlignende gødning fra lejearealet kan dermed umiddelbart opbevares i markstak, mens gødningen fra det separate gødeareal ikke kan opbevares i markstak.

Gødningsmåtten under kalve- og svinehytter kan tilsvarende kompostlignende dybstrøelse opbevares i markstak, forudsat stakken overdækkes.

Etablering og vedligeholdelse af dybstrøelsesmåtter i kvæg- og svinestalde

Inden der indsættes dyr i stalden, boksen eller stien, skal der udlægges et tykt lag halm, der kan absorbere gødning og urin og dermed sikre omsætningen. En velfungerende og homogen måtte sikres ved, at der jævnligt, gerne dagligt, tilføres strøelse. Strøelsen skal fordeles i stalden, boksen eller stien. Særligt områder, hvor måtten er belåst med meget trafik eller afsætning af gødning, skal tilføres ekstra strøelse.

Placering af markstakke

Jf. § 6, stk. 1 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv., nr. 604 af 15. juli 2002 skal markstakke overholde de samme afstandskrav som møddingspladser, stalde mv.

Kategori	Afstandskrav, meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25
Fælles vandindvindingsanlæg	50
Vandløb (herunder dræn) og søer	15
Offentlig vej og privat fællesvej	15
Naboskel	30
Levnedsmiddelvirksomhed	25
Beboelse på samme ejendom	15

Stakkene bør højest ligge samme sted i 12 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.

I tilfælde af udvaskning eller afstrømning fra markstakken kan det lokale vandmiljø skades, og det fremgår af § 11, stk. 1, at markstakken ikke må medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand. Stakken må derfor for eksempel ikke placeres på arealer, som skræner mod vandløb og søer og må ikke ifølge § 6, stk. 1 placeres nærmere end 15 meter fra for eksempel dræn.

Hvis en markstak placeres uhensigtsmæssigt, kan det give anledning til gener for naboer. Derfor anbefales det, at markstakke placeres med størst mulig afstand til naboer.

Markstakke bør placeres, så de ligger mest muligt i læ. Er stakken udsat for vind, er der stor risiko for, at overdækningen blæses i stykker.

Overdækning af markstakke

Markstakken skal overdækkes umiddelbart efter udlægning. Dette gælder også, selvom udlægningen foregår i et gødningshus eller lignende. En midlertidig opbevaring af dybstrøelse/kompost på marken i op til en uge i forbindelse med udspreddning betragtes dog ikke som en egentlig oplagring i forbindelse med § 11, stk. 1 og er derfor ikke omfattet af krav om overdækning.

Materialer egnet til overdækning af markstakke

I Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødnings, ensilage mv. § 11, stk. 1 er der nævnt kompostdug eller lufttæt materiale som mulighed. I nedenstående oversigt er der nævnt en række materialer, der lever op til kravene i Bekendtgørelsen.

Materiale	Bemærkninger
Plastfolie	Leveres i mange forskellige kvaliteter og dimensioner. Det anbefales, at der anvendes en folie med en tykkelse på mindst 0,15 mm for at sikre, at den er tilstrækkeligt robust overfor mekaniske påvirkninger.
Presenning, tæt	Leveres i mange forskellige kvaliteter og dimensioner. Presenningen bør være UV-stabiliseret, da levetiden ellers er begrænset.
Presenning, væv	Vævede presenninger skal minimum være lige så lufttætte som kompostdug.
Kompostdug	Forhandles under produktnavne som fiberdug eller geotextil. Bør have en kvalitet svarende til minimum 100 g/m ² for at sikre, at den er tilstrækkeligt robust overfor mekaniske påvirkninger. Dugen bør være UV-stabiliseret, da levetiden ellers er begrænset.

Fastholdelse af overdækningen

Da et af formålene med overdækningen er at reducere lufttilgangen, bør stakken overdækkes så lufttæt som muligt. Det kræver store overløb i sømlinger og omhyggelighed med tildækning langs kanter og i overløb. På grund af den omsætning, der vil ske på trods af overdækningen, synker markstakken sammen efter etablering. Det betyder, at overdækningen kommer til at ligge løst på stakken med risiko for, at den blæses af stakken eller rives itu. Derfor er det nødvendigt, at overdækningsmaterialet fastholdes på stakken. Til dette formål kan for eksempel anvendes halmballer, bidæk, sandsække eller lignende. Som en tommelfingerregel bør stakken overdækkes lige så omhyggeligt som en ensilagestak.

Vedligeholdelse af overdækningen

Overdækningen skal tilses jævnligt i løbet af opbevaringsperioden. Skader i form af huller i overdækningen skal straks udbedres.

Bortskaffelse af brugt overdækning

Når overdækningen kasseres, skal den indsamles og bortskaffes efter kommunens anvisning. Nogle kommuner modtager denne type affald uden beregning, mens andre gør det mod betaling, som regel efter vægt. Her skal man være opmærksom på, at der kan samles betydelige mængder nedbør i en plastfolie eller tæt presenning.

